د پوهنې وزارت

پښتو

پنځم ټولګی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

پښتو - پنځم ټولګی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي — پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د پوهنې وزارت

پښتو

پنځم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: پښتو

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د پښتو ژبې او ادبیاتو د برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ایډیټ کوونکي: د پښتو ژبې د ایډیټ ډیپارتمنت غړي

ټولګی: پنځم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکی: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپخونه:

بریښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانوني چلندکیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوهنې د وزیر پیغام

اقرأ باسم ربک

د لوی او ښښونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې موږ ته يې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه يې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمریز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د ګران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده‌کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدینو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کیږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تأسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هیڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د یوه فعال او په دیني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې ګران زده‌کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او ګټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه ګټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې يې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپېڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم.

د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي يې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمېرې	سرلیکونه	مخونه
۱	حمد	۱
۲	نعت	۳
۳	بي بي عا یشه رضي الله عنها	۵
٤	ښوونکی	۷
٥	د مشرانو درناوی	۹
٦	د ښه ملګري ټاکل	۱۱
۷	ترافیکي لارښوونې	۱۳
۸	له کتاب سره مینه	۱٥
۹	د ځان او کالیو پاک ساتل	۱۷
۱۰	د زده کوونکو مسوولیتونه	۱۹
۱۱	د کور په کارونو کې مرسته	۲۱
۱۲	د زده کوونکو تر منځ ښې اړیکې	۲۳
۱۳	د بُست کلا	۲٥
۱٤	د بې اتفاقۍ پایلې	۲۷
۱٥	د چاپېریال پاک ساتل	۲۹
۱٦	متضادې کلمې	۳۱
۱۷	د ماین خطرونه	۳۳
۱۸	ټلویزیون	۳٥
۱۹	کیسه	۳۷
۲۰	ماشومانو ته درناوی	۳۹
۲۱	نیوټن	٤۱
۲۲	بشر دوستي	٤۳
۲۳	میلمه پالنه	٤٥
۲٤	آزادي	٤۷
۲٥	څپه (هېجا)	٤۹
۲٦	ښکلې لیک	٥۱
۲۷	کندهار	٥۳
۲۸	موزیم	٥٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمېرې	سرليکونه	مخونه
۲۹	مور	۵۷
۳۰	د نشه يي توکو زيانونه	۵۹
۳۱	روغتيا ساتنه	۶۱
۳۲	ګل پاچا الفت	۶۳
۳۳	صفت	۶۵
۳۴	معلولينو ته درناوی	۶۷
۳۵	بېلا بېل خواړه	۶۹
۳۶	ولسي دودونه	۷۱
۳۷	ابن سينا	۷۳

شمېرې	سرليکونه	مخونه
۳۸	اشر (ګډ کار)	۷۵
۳۹	ملګري ملتونه	۷۷
۴۰	مترادفې کلمې	۷۹
۴۱	پر حيواناتو زړه سوی	۸۱
۴۲	په شيدو کې د اوبو ګډول	۸۳
۴۳	د بنو خبرو اړتيا	۸۵
۴۴	وچې او تازه مېوې	۸۷
۴۵	ملي يووالی	۸۹
۴۶	ساده او مرکبې کلمې	۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی لوست

حمد

موخه: د متن لوستل، ليکل، د حمد پېژندل او په دې پوهېدل چې حمد د الله ﷻ ثنا او صفت ته ويل کېږي.

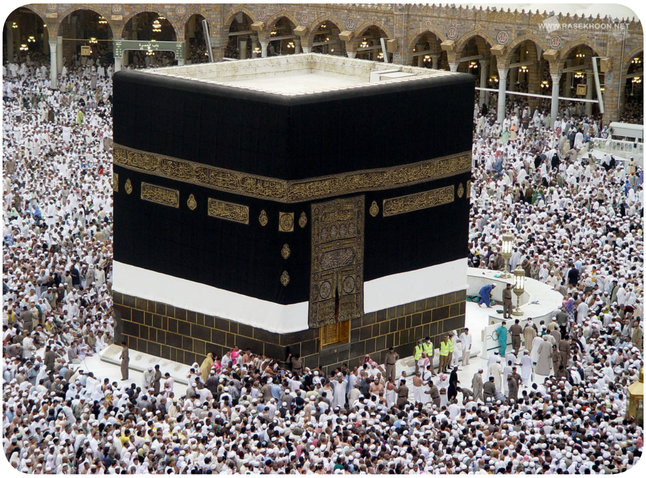

پوښتنې

ستاسو په فکر په حمد کې د چا صفت او ستاينې کېږي؟
څوک به ووايي چې د الله ﷻ د قدرت نښې کومې دي؟

په نامه د هغه خدای مې دا بيان دی
چې يو نوم يې په نومو نوکې سبحان دی
هم پادشاه دی د جملـه وو پادشاهانو
هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دی
هغه کار چې و هر چاوته مشکل دی
هغه کار واړه و ده و ته اسان دی
څوک آفتاب شي پر آسمان راخيژولی
ده آفتاب را خېژولی پر آسمان دی

(عبدالرحمن بابا)

رحمان بابا د پښتو ژبې شاعر دی. د پېښور ښار په بهادر کلي کې په ۱۰۱۸ هجري قمري کال کې زيږېدلی او په ۱۱۲۸ هجري قمري کال کې وفات شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ښوونکی دې په ټولګي کې له زده کوونکو سره له ستړي مشي وروسته خپل نوم پرتختې ولیکي او خپل نوم دې ورته ووایي، بیا دې زده کوونکي خپل نومونه په وار سره ووایي چې یوله بل سره یې پېژندنه وشي.

- ښوونکی دې زده‌کوونکو ته د زده کړې د ارزښت، ښوونځي ته د تګ راتګ، د ښوونځي اصول او له ټولګیوالو سره د مینې او محبت په هکله خبرې وکړي.

- ښوونکی دې د کتاب لومړی لوست په مناسب آواز زده کوونکو ته ولولي او هغوی دې ورته غوږ ونیسي.

- څو زده کوونکي دې په وار سره د لوست متن د ټولګي په مخ کې ولولي، نور زده‌کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

- یو زده کوونکی دې د لوست یو بیت ووایي او نور زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې ولیکي، بیا دې نور زده کوونکي پاتې بیتونه د ټولګي په مخ کې ولولي.

لغتونه	معناوې
سبحان	پاک
سلطان	پاچا
آفتاب	لمر
مشکل	سخت

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د شعر څو بیتونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

نعت

موخه: د متن لوستل، لیکل، د نعت پېژندنه او د هغه په هکله لنډ معلومات لاسته راوړل.

پوښتني

د تېرو ټولګیو څخه مو کوم نعت شریف په یاد ده؟

څوک به د نعت او حمد ترمنځ توپیر بیان کړي؟

نصیب مې کړه خالقه ته دیدار د مدینې
که لاس راکړي یو ځل را ته سردار د مدینې
هر یو ګوره روان دی ځي د پاک نبي ﷺ روضې ته
ښایسته رامعلومیږي شام سهار د مدینې
د زړونو مالک ته یې رحم وکړه اې خالقه
ته یو مې سه یو ځلې په ګلزار د مدینې

(ابراهیم قطب زی)

مرحوم ابراهیم قطب زی د ننګرهار ولایت د عربانو د کلي اوسیدونکی و، په پښتو او دري ژبو یې ډېر شعرونه ویلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- یو زده کوونکی دې لوست د ټولګي په مخ کې ولولي او نور دې ورته ځیر شي.
ښوونکی دې تېروتنې ورته سمې کړي.
- زده کوونکي دې لوست په پټه خوله ولولي. د کتاب یو بیت دې په خپلو کتابچو کې ولیکي، بیا دې د ټولګي په مخ کې ولولي.
- زده کوونکي دې لاندې لغتونه په خپلو کتابچو کې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي:
دیدار، سردار، مالک، رحم
- یو زده کوونکی دې پورته شي د نعت په هکله دې خبرې وکړي، نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.
- یو زده کوونکی دې د نعت متن د ټولګي په مخ کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

لغتونه	معناوې
نعت	د پیغمبر ﷺ ستاینه
رحم	مهرباني
مالک	خاوند

کورنی دنده

زده کوونکي دې د متن څو بیتونه په خپله خوښه په خپلو کتابچو کې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي عا یشه رضي الله عنها

موخه: د متن لوستل، لیکل، د بي بي عایشې رضي الله عنها پېژندنه او په اړه یې خبرې کول.

پوښتنې

- ویلای شئ چې بي بي عایشه رضي الله عنها څوک وه؟
- ستاسو په فکر بي بي عایشه رضي الله عنها زموږ د ګران پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم څه کېده؟

بي بي عایشه رضي الله عنها د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه لور وه. له حضرت محمد صلی الله علیه وسلم سره یې د بي بي خدیجې رضي الله عنها تر وفات وروسته واده وکړ. له حضرت محمد صلی الله علیه وسلم څخه یې دیني علوم زده کړل. ډېرو ښځینه مسلمانانو او اصحابو کرامو به له هغې څخه دیني مسایل زده کول. زیات شمېر احادیث ترې روایت شوي دي.

بي بي عایشه رضي الله عنها د (۶۲) کالو په عمر په مدینې منورې کې وفات او هلته خاورو ته وسپارل شوه. موږ هم باید د بي بي عایشې رضي الله عنها په شان علم او پوهې په زده کړه کې زیار وباسو او دغه راز د دیني علومو په زده کړه کې کوښښ وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي، که اړتیا وه، ښوونکی دې مرسته وکړي.
- د لوست یو یو پاراګراف دې په خپله خوښه په کتابچو کې ولیکي او بیا دې د ټولګي په مخ کې ولولي.
- لاندې جملې دې ولولي او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي:
• بي بي عایشه رضي الله عنها ډېره پوهه او عالمه ښځه وه.
• حضرت بي بي عایشه رضي الله عنها د علم او پوهې په برکت لوړې درجې او مقام ته رسېدلې وه.
- څو زده کوونکي دې په وار سره د بي بي عایشې رضي الله عنها په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

لغتونه	معناوې
صدیق	رښتینی
کوښښ	هڅه
وفات	مړینه
اصحاب	ملګري

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د بي بي عایشې رضي الله عنها د لوست د مفهوم په هکله څو کرښې په کور کې ولیکي. په بل درسي ساعت کې دې د ښوونکي په لارښوونه ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم لوست

ښوونکی

موخه: د متن لوستل، لیکل، د متن په مفهوم پوهیدل او ښوونکي ته درناوی.

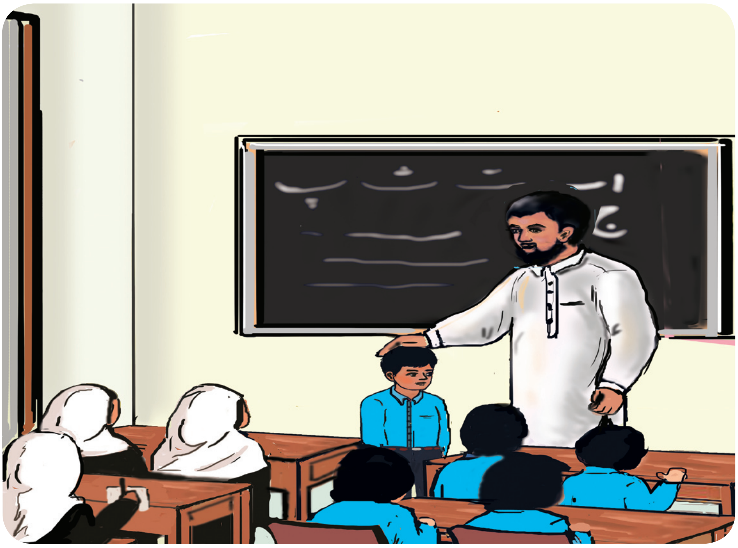

پوښتنه

ستاسو په فکر یو مهربان ښوونکی څه ځانګړتیاوې لري؟

ښوونکی زده‌کوونکو ته د ښوونې او روزنې دنده په غاړه لري. باید د مور او پلار په څېر په زده‌کوونکو مهربان وي او زده‌کوونکي د خپلو اولادونو په څېر وبولي.

هغه ښوونکي چې په زده‌کوونکو مهربان وي او په مهربانۍ سره ورته لوست ورکوي، پوښتنې ترې کوي، د زده‌کړې لپاره یې هڅوي، نو هغه زده‌کوونکي بریالي وي، خپل لوستونه په ښه توګه زده کولای شي او له کورنیو کارونو سره یې مینه زیاتیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن یوځل په چوپتیا سره ولولي او بیا دې متن د څو کسانو له خوا په وارسره ولوستل شي، ښوونکی دې ستونزې ورته حل کړي.
- یو زده کوونکی دې تختې ته ولاړ شي، پر تختې دې ولیکي (مهربان ښوونکی)، نور زده کوونکي دې په وار سره د مهربان ښوونکي د ځانګړتیاوو په هکله یوه یوه جمله ووایي او پرتختې دې ولیکي او بیا دې په وار سره بل زده کوونکی ولولي.
- یو زده کوونکی دې تختې ته پورته شي، بل زده کوونکی دې د متن یوه جمله ووایي او زده کوونکی دې پرتختې له یاده ولیکي. نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې ونیسي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره پورته شي، د لوست متن دې په وار سره د ټولګي په مخ کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې د لوست د مفهوم په هکله له یاده خبرې و کړي او نور زده کوونکي دې هم خبرې پرې وکړي.

لغتونه	معناوې
دنده	وظیفه
بریالی	کامیاب
مینه	محبت

کورنی دنده

زده کوونکي دې د ښوونکي په هکله په خپلو کتابچو کې څو کرښې ولیکي او بیا دې په بل درسي ساعت کې خپلو ټولګیوالو ته واوروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

د مشرانو درناوی

موخه: د متن لوستل، لیکل، د مشرانو په درناوي پوهېدل او د هغوی درناوی کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر مشران په کشرانو څه حقونه لري؟
- څوک به ووایي چې د مشرانو څه ډول درناوی وشي؟

د مشرانو درناوی کول زموږ دیني وجیبه او ولسي دود دی. هر چا ته لازمه ده چې د مشرانو درناوی وکړي.

مشران پر کشرانو حق لري چې ورته درناوی ولري، لکه: مشرانو ته سلام واچوي، د هغوی ښې او ګټورې خبرې ومني او سرته یې ورسوي.

ښه زده کوونکي له مشرانو سره د ناستې په وخت کې تر هغو مخکې او یا لوړ نه کېني او د مشرانو خبرو ته غوږ نیسي.

د زده کوونکو دنده ده چې خپله هم د مشرانو درناوی وکړي او نورو همځولو ته هم د مشرانو د درناوي په هکله خبرې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعاليتونه

- اوس دې د لوست متن په چوپه خوله ولولي له لوستلو وروسته دې يو تن د ټولګي مخې ته ورشي، لوست دې د ټولګي په مخ کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.
- يو زده کوونکی دې د لوست متن په مناسب غږ د ټولګي په مخ کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي، که اړتيا وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- يو تن دې پورته شي، د لوست يو پاراګراف دې د ټولګي په مخ کې نورو زده کوونکو ته د املا په توګه ووايي او هغوی دې په خپلو کتابچو کې وليکي. بيا دې څو تنه په ټولګي کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونيسي.
- يو زده کوونکی دې تختې ته پورته شي، بل زده کوونکی دې يو پاراګراف ورته ووايي، هغه دې پرتختې وليکي او بيا دې ولولي، نور زده کو ونکي دې د هغه تېروتنې ونيسي او د اصلاح لپاره دې تختې ته راشي.
- څو زده کوونکي دې د تختې مخې ته په وار سره راشي. د لوست د مفهوم په هکله دې خبرې وکړي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.

لغتونه	معناوې
درناوی	احترام
دود	دستور، رواج

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د مشرانو د درناوي په هکله څو کرښې ليکنه وکړي او بيا دې د ټولګي په مخ کې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښه ملګري ځانګړتیاوې

موخه: د متن لوستل، لیکل، د ټولنیز ژوند په ګټو پوهېدل او په ژوندانه کې ځانته د ښه ملګري پیدا کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر انسان له ټولنې پرته ښه او سوکاله ژوند کولای شي؟
- څوک به ووایي چې د ښه ملګري درلودل به څه ګټې ولري؟

هر انسان دې ته اړ دی چې په ټولنه کې ژوند وکړي او یو له بل سره مرسته وکړي، ځکه چې په یوازې توګه ژوند کول له ستونزو سره مخ وي. په ټولنیز ژوند کې دې ته اړتیا ده چې انسان ښه ملګري ولري. د اړتیا او ستونزو په وخت کې یو له بل سره مرسته وکړي او ټولنیز ژوند پرمخ بوزي. ښه ملګری په سختو وختونو کې له خپلو ملګرو سره مرسته کوي، هغوی له ستونزو ژغوري او ښې لارې ته یې رابولي، خو باید د ښه ملګري په ځانګړو کې ښه فکر وشي او د هغه نیک صفتونه او ښه خویونه وپېژندل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- یو زده کوونکی دې متن په مناسب غږ ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي. ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي، که یې ستونزې درلودې، له ښوونکي څخه دې د ستونزمنو ځایونو پوښتنه وکړي.
- یو زده کوونکی دې تختې ته ولاړشي. بل زده کوونکی دې د لوست یو پاراګراف ورته ووایي او هغه دې پرتختې ولیکي. نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې په نښه کړي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره دټولګي په مخ کې د لوست د مفهوم په هکله خبرې وکړي او نور زده کوونکي دې په ځیر سره واوري او په بحث کې دې ورسره شریک شي.

لغتونه	معناوې
اړ	محتاج
مرسته	کومک
ټولنیز	اجتماعي

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د لوست د مفهوم په هکله څو کرښې ولیکي او بیا دې په بل درسي ساعت کې هغه ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست

ترافيکي لارښووني

موخه: د متن لوستل، ليکل، د ترافيکو په نښونښانو پوهېدل او هغوته په ورځني ژوند کې پاملرنه.

پوښتنه

- تاسو کله په ښارونو کې ترافيکي نښې نښانې ليدلې دي؟
- ستاسو په فکر که چېرې څوک له سرک څخه تېرېږي او د ترافيکو قوانين مراعات نه کړي، څه به پېښ شي؟

په سرکونو باندې د خلکو او موټرو د تګ راتګ او له سرکونو څخه د تېرېدنې لپاره څراغونه او نورې ترافيکي نښې نښانې موجودې دي چې خلک له هغو نښو او څراغونو څخه په کار اخيستلو سره له خطرونو خوندي پاتې کيږي.

په هغو ښارونو کې چې برېښنا وي، په څلور لارو کې څراغونه درول شوي وي. دغه راز په سرکونو باندې ترافيکي لوحې او نښې وي چې د تېرېدلو په وخت کې ترې کار اخيستل کيږي.

کله چې څراغ سور وي، ودرېږو. که څراغ زېړ شو، د تګ لپاره تياری نيسو او که څراغ شين شو په سرک حرکت کوو او يا د سرک بل لوري ته تېرېږو.

له سرک څخه بايد هغه وخت تېر شو چې موټر نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- یو زده کوونکی دې د نوي لوست متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي. په لوستلو کې که څه ستونزه وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- اوس دې زده کوونکي متن یو ځل په چوپه خوله ولولي. ستونزې دې په نښه کړي او بیا دې له ښوونکي څخه پوښتنه وکړي. ښوونکی دې په لوړ آواز ځواب ووایي.
- یو زده‌کوونکی دې پورته شي، د لوست د متن یو پاراګراف دې د املا په توګه نورو زده‌کوونکوته ووایي او هغوی دې په کتابچو کې ولیکي. بیا دې یو تن خپله لیکنه د تختې پرمخ ولیکي او نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې په نښه کړي.
- یو زده کوونکی دې د لوست متن په مناسب آواز ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- یو زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي. له سرك څخه د تېریدلو په هکله خپلو ټولګیوالو ته خبرې و کړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د ترافیکي نښو نښانو د مراعاتولو د ګټو په هکله څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کتاب سره مینه

موخه: د متن لوستل، لیکل، د کتاب په ارزښت پوهېدل او له کتاب سره مینه پیدا کول.

پوښتنې

- تاسو کله کوم کتاب لوستلی دی؟
- ستاسو په فکر د کتاب لوستل او لیکل څه ګټې لري؟

کتاب د ژوند ډېر ښه ملګری دی. د کتابونو ارزښت دادی چې د علم او پوهې سرچینه ده. هغه څوک چې د کتاب له لوستلو سره مینه لري، مفهوم او موخه یې خپل ذهن ته سپاري او په ژوند کې ترې کار اخلي، د هغه په علم او پوهه کې زیاتوالی راځي.

هغه زده کوونکي چې خپل کتابونه پاک او ښه ساتي، په خپل وخت یې لولي، د لوستونو په مفهوم ښه پوهېدلی شي، د داسې زده کوونکو پوهه ډېرېږي، د ښوونځي په ټولو کتابونو باندې د لوستلو او زده کولو له لارې برلاسي او په پایله کې د نېکمرغه ژوندخاوندان کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي او ستونزمن ټکي دې په نښه کړي او ښوونکی دې ورته روښانه کړي.
- زده کوونکي دې په وار سره متن ولولي، که څه ستونزه وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي. هره ډله دې د کتاب د ارزښت په هکله څو کرښې ولیکي او بیا دې د هرې ډلې استازی د ټولګي په مخ کې ولولي.
- اوس دې څو زده کوونکي متن په مناسب آواز د ټولګي په مخ کې ولولي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

لغتونه	معناوې
نېکمرغه	نېک بخته، د ښه ژوند خښتن
سرچینه	منبع

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کورونوکې د لوست د مفهوم په هکله څوکرښې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې د ټولګیوالو په مخ کې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان او کالیو پاک ساتل

موخه: د متن لوستل، لیکل، د ځان او کالیو د پاک ساتلو په ګټو او ارزښت پوهېدل .

پوښتنې

- ستاسو په فکر د ځان او کالیو پاک ساتل څه ګټې لري؟

- که څوک خپل ځان او کالي پاک ونه ساتي، څه به وشي؟

پاکوالی د ایمان جز دی. موږ باید ځان، کالي او د خپلې هستوګنې شاوخوا پاکه وساتو. په ناپاک چاپېریالونو کې ډول، ډول میکروبونه وي چې له یوه ځای څخه بل ځای ته د بېلابېلو عواملو په وسیله لېږدي او په انسانانو کې ډول، ډول ناروغۍ رامنځ ته کوي. په میکروبونو او ناروغیو باندې له اخته کېدو څخه د مخنیوي لپاره لازمه ده چې خپل ځان، کالي او خپل چاپېریال پاک وساتو او هر وخت ورته پاملرنه وکړو، ځکه چې په پاک چاپېریال کې ناروغۍ ورکېږي او انسانان ترې ژغورل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- څو زده کوونکي دې په وار سره متن د ټولګي په مخ کې ولولي او ښوونکی دې ورته تېروتنې سمې کړي.

- زده کوونکي دې د لوست متن په چوپه خوله ولولي. له متن څخه دې یو پاراګراف په خپله خوښه په خپلو کتابچو کې ولیکي او بیا دې څو تنه په ټولګي کې ولولي. ښوونکی دې تېروتنې اصلاح کړي.

- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي. له یوې ډلې څخه دې یو زده کوونکی تختې ته راشي د بلې ډلې یو زده کوونکی دې ورته د متن څو نومونه ووايي، هغه دې پر تختې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي، د بلې ډلې زده‌کوونکي دې د هغه تېروتنې اصلاح کړي.

- څو زده کوونکي دې په خپل وارسره متن د ټولګیوالو په مخ کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

- څو زده کوونکي دې په خپل وار سره د ټولګي په مخ کې د ځان او کالیو د پاک ساتلو د ګټو په هکله خبرې وکړي اوڅو نور زده کوونکي دې د پاکوالي د نورو ګټو په هکله یوه یوه جمله ولیکي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کورونو کې د لوست د ګټو په هکله څو کرښې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زده کوونکو مسوولیتونه

موخه: د متن لوستل، لیکل او زده کوونکي پخپلو مسوولیتونو پوهيدل.

پوښتنې

- ستاسو په نظر د زده کوونکو مسوولیتونه کوم دي؟
- ستاسو په نظر که زده کوونکي خپل مسوولیتونه سرته ونه رسوي، څه به پېښ شي؟

زده کوونکي په کور او ښوونځي کې یو شمېر مسوولیتونه لري باید هغه سرته ورسوي. په ښوونځي کې د زده کوونکو یو شمېر مسوولیتونه دا دي چې په خپل وخت ښوونځي ته ولاړشي او له رخصتۍ وروسته دې خپلو کورونو ته ځان ورسوي.

په ښوونځي کې نظم او قانون مراعات کړي، خپل ورځني درسونه ښه زده کړي او په کور کې تر هر څه د مخه لومړۍ خپله کورنۍ دنده سرته ورسوي.

د زده کوونکو دنده ده چې خپلو ښوونکو ته درناوی ولري او خبرو ته یې غوږ ونیسي، تر څو د خپلو مسوولیتونو د سر ته رسولو لپاره خپل درسونه زده کړي او په ژوند کې ترې کار واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ځو زده کوونکي دې په وار سره متن په مناسب آواز ولولي، ښوونکی دې ورته تېروتنې اصلاح کړي.
- یو زده‌کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، بل زده کوونکی دې ورته د متن یو پاراګراف د املا په توګه ووايي او هغه دې پر تختې ولیکي. بل زده‌کوونکی دې د هغه تېروتنې ونیسي او پر تختې دې ولیکي.
- زده‌کوونکي دې په دوو یا دريو ډلو ووېشل شي، هره ډله دې د متن د سرلیک په هکله خپل نظرونه ووايي او استازی دې د هغوی نظرونه ولیکي. بیا دې د هرې ډلې استازی د تختې مخې ته راشي او د خپلو ملګرو نظرونه دې یو په بل پسې پر تختې ولیکي او بیا دې ولولي.
- یو زده‌کوونکی دې متن د کتاب له مخې ولولي او نور دې متن ته ځیر شي.
- ځو زده‌کوونکي دې په وار سره د لوست د مفهوم په هکله خبرې و کړي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کورکې د لوست د مفهوم په هکله ځو کرښې ولیکي او بیا دې په بل درسي ساعت کې د ټولګي په مخ کې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په کارونوکې مرسته

موخه: د متن لوستل، لیکل، د کور په کارونو کې مرسته کول او د مرستې په ارزښت پوهېدل.

پوښتنې

- تاسو د کور په کارونو کې مرسته کوئ؟
- ستاسو په فکر د کور په کارونو کې مرسته کول څه ګټه لري؟

په هر کور کې ډېر کارونه وي چې باید سر ته ورسيږي. که د کور کارونه د کور يوه غړي ته پرېښودل شي نه يوازې دا چې د هغه د ستړتيا سبب کيږي، بلکې په خپل وخت سرته نه رسيږي.

لازمه ده چې د کورنۍ ټول غړي د کور په کارونو کې يو بل ته لاس ورکړي او په ګډه يې سرته ورسوي.

زده‌کوونکي چې کله کورته ورسيږي، له ډوډۍ خوړلو او لمونځ کولو وروسته دي خپله کورنۍ دنده سرته ورسوي او بيا دې له مور او پلار سره د کور په کارونو کې مرسته وکړي.

که څوک له خپلې مور او پلار سره په کارونو کې مرسته وکړي، د دوی په کورونيو کې مينه او يووالی رامنځ ته کيږي او کارونه يې هم په ښه توګه سرته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ځو زده کوونکي دې په وار سره د لوست متن په مناسب آواز ولولي او ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، يوه ډله دې له مور سره د مرستې په هکله ځو کرښې په شريکه وليکي او بله ډله دې له پلار سره د مرستې په هکله ځو کرښې په ګډه وليکي. بيا دې د هرې ډلې استازی خپله ليکنه د تختې مخې ته ولولي، نور زده کوونکي دې نظر ور کړي.
- زده‌کوونکی دې په وارسره د کور په کارونو کې له خور او ورور سره د مرستې په هکله خبرې وکړي. نور زده‌کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.
- ځو زده‌کوونکي دې په وار سره، د لوست د مفهوم په هکله خبرې وکړي او نور زده‌کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې له مور او پلار سره د مرستې په هکله ځو کرښې وليکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم لوست

د زده کوونکو ترمنځ ښې اړیکې

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د زده کوونکو ترمنځ د ښو اړیکو په ګټو پوهېدل او د ښو اړیکو د پیداکولو د مهارتونو پیاوړتیا.

پوښتنې

- ستاسو په فکر د زده کوونکو تر منځ د ښو اړیکو درلودل په څه ګټې ولري؟
- تاسو کله له خپلو همځولو سره ښې اړیکې درلودلې دي؟

کله چې زده کوونکي په ښوونځي کې شامل شي له نورو زده کوونکو سره ډېره لږه پېژندګلوي لري. ورو، ورو له یو بل سره د هغوی لیدنه او پېژندنه زیاتېږي او له یو بل سره بلدېږي. لوبې کوي او په ګډه لوست وايي، خو دا کار هغه وخت ښې پایلې لري چې په خپلو منځو کې دوستانه اړیکو ته پام وکړي، یو بل ته د ورور او خور په شان وګوري او یو له بل سره په لوست کې مرسته وکړي.

ښه! زده کوونکي د ورونو او خویندو په څېر له یو بل سره پېژندنه او اړیکې لري او له یو بل سره په درسونو کې مرسته کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې لوست په چوپه خوله ولولي او ستونزمن ځایونه دې په نښه کړي.
- څو زده کوونکي دې په وارسره د لوست متن د ټولګي په مخ کې ولولي او ښوونکې دې د هغوی تېروتنې ورته اصلاح کړي.
- يو زده کوونکی دې تختې ته راشي، د لوست د سرليک په هکله دې دوه جملې وليکي او بيا دې ولولي. نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې په نښه کړي او پر تختې دې وليکي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره د لوست د سرليک په هکله لنډې خبرې وکړي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.
- څو زده کوونکی دې، د زده کوونکو ترمنځ د ښو اړيکو د نه درلودلو د زيانونو په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د زده کوونکو د ښو اړيکو د ګټو په هکله څو کرښې وليکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بُست کلا

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د بُست د کلا په هکله معلومات ترلاسه کول.

پوښتنې

- څوک ویلای شي چې د بُست کلا د هېواد په کوم ولایت کې ده؟
- ستاسو په فکر د بُست کلا به کومو پاچاهانو جوړه کړې وي؟

زموږ د هېواد له لرغونو آثارو څخه یوه هم د بُست تاریخي کلا ده چې د هلمند په ولایت کې د یوې غونډۍ په سر جوړه شوې ده.

دا تاریخي کلا څو ځلې د بریدګرو لخوا ورانه شوې ده. دې کلا څلورو خواوو ته لوړ، لوړ برجونه درلودل.

د دې غونډۍ په لمن کې جومات، بازار، کاروان سرایونه او حمامونه جوړ شوي وو چې اوس مهال د بُست د ښار یوازې یوه دروازه آباده پاتې ده چې په ډېر مهارت او ښکلې بڼې جوړه شوې ده چې شتون یې زموږ د تاریخي آثارو لویه برخه جوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- څو زده کوونکي دې متن په وارسره په مناسب آواز ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې د بُست د کلا په هکله د ټولګي په مخ کې خبرې وکړي او د نورو تاریخي ځایونو نومونه دې که ورته معلوم وي پر تختې ولیکي.
- د لاندېنیو کلمو متضادې کلمې دې له چوکاټ څخه پیدا او د کلمو تر څنګ دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

لویه __________
وران __________
ښکلې __________
ژمی __________

اوړی ـ وړه ـ آباد ـ بدرنګ

لغتونه | معناوې

لغتونه	معناوې
بڼه	شکل
هېواد	وطن، ټاټوبی

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې لاندې کلمې په خپلو کتابچو کې ولیکي او بیا دې په جملو کې وکاروي.

(بُست، غزنوي، غونډۍ، کلا، ښار)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بې اتفاقۍ پايلې

موخه: د متن سم لوستل، ليكل او د بې اتفاقۍ په ناوړو پايلو پوهېدل.

پوښتنې

- ستا سو په فكر بې اتفاقي كومې پايلې لري؟
- ښوګ به ووايي اتفاق څه ګټې لري؟

په لاندېني نظم كې شاعر د بې اتفاقۍ په اړه يوه كيسه په نظم ليكلې ده. په ګډه به يې ولولو او پند به ترې واخلو.

يــوه ورځ چيـرې په لاره تېـريـدم زه ــ ناڅــاپــي د ونــې لانـدې ودريـدم زه
دوه مرغى شوې پاس په ونه كې په جنګ ــ دواړه غـــونډې كلـــوله شوې په دا رنګ
د غـــونډوسكې غونـدې لاندې ولوېدلې ــ پيشـــو ټـوپ كړ دواړه يــې غبرګې ونيـولې
چـغ ويــغ شـــور و فـــرياد يې وكړ ډېر ــ ولــې څه كېـده چــې وخت و ځنې تېر
نفاق دواړه د بلا په خوله كې وركړې ــ غليم دواړه ريز مـــريز زېږو زبـــر كړې
كه ښوك كاندې اختلاف له خپله وروره ــ له دښمنه به پيمـــال شــي له ضروره
فرض كړه دا چې همېشه دښمن تيار دى
د فــــرصت او د مــــوقع په انتظار دى

(قيام الدين خادم)

قيام الدين خادم د ملا حسام الدين زوى، په ۱۲۸٦ لمريز كال كې د ننګرهار ولايت د كامې په ولسوالۍ كې زېږېدلى دى. شاعر او ليكوال و. د ۱۳۵۸ كال د وږي په پنځمه نېټه وفا ت شوى دى. نوموړى د ډېرو چاپ شوو او ناچاپو آثارو خښتن دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ځو زده کوونکي دې د لوست متن ولولي او ښوونکی دې د هغوی تېروتنې اصلاح کړي.
- ځو زده کوونکي دې د لوست په مفهوم خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې د لوست مفهوم په خپلو کتابچو کې ولیکي او بیا دې ځو تنه په ټولګي کې ولولي، نور دې ورته غوږ ونیسي.
- ځو زده کوونکي دې د لوست په پوهېدو سره پدې برخه کې د خپل تصمیم په هکله خبرې و کړي.

لغتونه	معناوې
غلیم	دښمن
ریزمریز	میده میده
فرصت	موقع

کورنی دنده

زده کوونکي دې په کور کې د بې اتفاقی په هکله ځو کرښې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

د چاپېریال پاک ساتل

موخه: د متن لوستل، لیکل، د پاک چاپېریال په گټو پوهېدل.

پوښتنه

ستاسو په فکر چېرې چې موږ ژوند کوو، د څه په نامه يادېږي؟

زموږ د استوگنې د ځای د شا او خوا، کور، کلی، ښوونځي، سرکونه، د لوبو ځايونه او هغه هوا چې موږ يې تنفس کوو، دا ټول زموږ د چاپېريال په نامه یادېږي. موږ بايد خپل چاپېريال ښکلی او پاک وساتو او په هغه کې گلان وکرو او ونې کښېنوو.

زموږ د هېواد د وگړو شمېر ورځ په ورځ په زیاتېدو دی، چې د چاپېريال د ککړتیا سبب کيږي او دا ککړتيا بيا ډېرې ناروغۍ او ستونزې رامنځ ته کوي، نو د ټولو خلکو دنده ده چې بايد خپل چاپېريال پاک او سوتره وساتي او په پسرلي کې د نيالگيو په کښېنولو او ساتلو کې برخه واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- څو زده کوونکي دې متن د یو بل په مرسته ولولي. ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- څوتنه زده کوونکي دې د چاپېریال د پاک ساتلو په اړه خبرې وکړي.

- یو زده کوونکی دې په ټولګي کې له یوبل زده کوونکي څخه دغه لاندې پوښتنې وکړي او بل زده کوونکی دې ورته ځواب ورکړي. که څه تېروتنه وه، نور زده کوونکي دې ورته اصلاح کړي.

الف: چاپېریال څه ته وایي؟

ب: د چاپېریال د ککړتیا علتونه څه دي؟

ج: د چاپېریال ساتنه د چا دنده ده؟

- زده کوونکي په دوو ډلو ووېشئ. (الف) ډله دې د پاک چاپېریال د ګټو په هکله خپل نظر په شریکه ولیکي او بیا دې د هغوی استازی ولولي، نور دې ورته غوږ ونیسي. (ب) ډله دې د ککړ چاپېریال د زیانونو په هکله خپل نظرونه سره شریک کړي او د خپل استازي په واسطه دې په ټولګي کې ولولي. نور زده کوونکي دې ورته غوږ شي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د پاک چاپېریال په اړه څو کرښې په خپله خوښه ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

متضادې کلمې

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د متضادو کلمو په معنا او مفهوم پوهېدل.

پوښتنې

- ستاسې په نظر متضادې کلمې څه ډول کلمو ته وایې؟
- څوک به د متضادو کلموڅو بېلگې ووایي؟

متضادې کلمې: **هغه کلمې دي چې د معنا له پلوه یو د بل ضد وي. لکه په دې کلموکې**:

(**تور _ سپین**) (**ژړا _ خندا**)، (**اور _ اوبه**)

په ژمي کې هوا سړه وي او خلک توده هوا خوښوي. تر ژمي وروسته پسرلی راځي. پسرلی د کال لومړی فصل دی. د پسرلي په پیل کې شپه او ورځ سره برابره وي بیا ورو، ورو ورځ اوږدېږي او شپې لنډېږي.

لاندې جملې ولولئ او هغو کلمو ته ځیر شئ چې کرښه ترې لاندې اېستل شوې ده:

- **د پسرلي په پیل کې <u>شپه</u> او <u>ورځ</u> سره برابره وي.**
- **په ژمي کې هوا <u>سړه</u> وي او انسانان <u>توده</u> هوا خوښوي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه:

- یو یو زده کوونکی دې د ټولګي مخې ته د متن یوه جمله لومړی ولولي او بیا دې پرتختې ولیکي.

- یو زده کوونکی دې د تختې مخې ته ولاړ شي، لاندې بیتونه دې ولولي او بیا دې پرتختې ولیکي. بل زده کوونکی دې په لیکل شوو بیتونو کې تر متضادو کلمو لاندې کرښه باسي.

کـارګران مـو شـپـه او ورځ پـه کار لـګیـا دي
د هـېـواد سـخـتـو دردونـو تـه دوا دي
د ژونـدون سـرې تـودې زغـمـي پـه مینـه
د وطـن د آبـادۍ لار کـې فـنـا دي

(ارواښاد محمد عثمان نژند)

یو زده کوونکی دې تختې ته راشي، بل زده کوونکی دې له لوستل شوو درسونو څخه څو کلمې ورته ووایي او هغه دې پرتختې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي. نور زده کوونکي دې ورته پام ولري.

- یو زده کوونکی دې تختې ته ولاړ شي. یوه جمله دې پر تختې ولیکي. بیا دې هغه ولولي، بل زده کوونکی دې دوه کلمې په نورو جملو کې وکاروي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې څو متضادې کلمې ولیکي او بیا دې په جملو کې وکاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماین خطرونه

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ماین په خطرونو پوهېدل او ورڅخه ځان ژغورل.

پوښتني

- کله مو داسې پېښه اورېدلې ده چې یو څوك دې د ماین په چاودنه کې مړ یا ژوبل شوی وي؟
- ستاسو په فکر له ماینونو څخه څه ډول ځانونه وساتو؟

زرمینه د خپلې ترور کره روانه وه. ناڅاپه یې سترګې په ماین ولګېدې، ځای پر ځای ودرېده. د خپل ښوونکي خبرې ورپادې شوې چې د ماینونو د خطر د مخنیوي په اړه یې معلومات ورکړی و.

لومړی یې هغه ځای د ډبرې په وسیله په نښه کړ. بیا یې د ورور په واسطه د ماین پاکۍ دفتر ته خبر ورکړ، د ماین شنډولو یوه ډله یې له ورور سره هلته ولاړه، لومړی یې تیږې په رنګ سرې کړې چې دلته ګرځېدل خطر لري. بیا یې له سیمې څخه د ماینونو په پاکولو پیل وکړ. ډېر ماینونه یې وایستل او هغه سیمه یې له ماینونو څخه پاکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعاليتونه:

- ځوتنه زده کوونکي دې متن په ځوېه خوله په ټولګي کې ولولي، ستونزمن ځايونه دې په نښه کړي او ښوونکی دې ورته ستونزې حل کړي.

- يو زده کوونکي دې د لوست د مفهوم په اړه خبرې وکړي. بيا دې زده کوونکي د ويل شوي مفهوم څخه څو جملې په خپلو کتابچو کې وليکي او په ټولګي کې دې ولولي.

- يو زده کوونکی دې د لوست د متن يوه جمله بل زده کوونکي ته د املا په توګه ووايي. هغه دې پرتختې وليکي او بيا دې ولولي. نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې ونيسي او اصلاح دې کړي .

- يو زده کوونکی دې د ټولګي مخې ته راشي، لاندېنۍ پوښتنې چې له يوه يوه زده کوونکي څخه وکړي او بل زده کوونکی دې ځواب ورکړي. نور زده کوونکي دې ورته غوږ و نيسي.

الف: زرمينه چېرته تلله؟

ب: په لاره کې يې څه وليدل؟

ج: بيا يې چاته خبر ورکړ؟

د: ولې يې د ماين پاکولو دفتر ته خبر ورکړ؟

هـ: په پای کې څه وشول؟

- يو زده کوونکی دې پورته شي، د ماين د خطرونو په هکله دې خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

- بل زده کوونکی دې له ماينونو څخه د ځان ژغورنې په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کورو نو کې د ماينونو د خطرونو په اړه که کومه کيسه اورېدلې وي وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلویزیون

موخه: د متن سم لوستل، لیکل د تلویزیون پېژندل او د تلویزیون د ګټو او زیانونو په اړه معلومات ترلاسه کول.

پوښتنې

- په پورته انځور کې څه وینئ؟
- ستاسو په فکر تلویزیون څه ګټې او زیانونه لري؟

تلویزیون د خبر رسولو هغه وسیله ده چې له غږ سربېره تصویر هم ښيي.
تلویزیون د راډیو یو پر مختللی شکل دی.
زموږ په ملي تلویزیون کې د قرآن کریم تلاوت، دیني لارښوونې، روغتیایي معلومات، خبرونه، تفریحي پروګرامونه، سپورتي لوبې، ترانې، سندرې، مرکې، روزنیز فلمونه او داسې نور بېلابېل معلومات خپرېږي.
زموږ هېواد په ملي تلویزیون سربېره نور خصوصي تلویزیونونه هم لري.
زموږ د هېواد ماشومانو او ځوانانو ته په کار ده چې دوی د تلویزیونونو تعلیمي او تربیوي خپرونې وګوري او ګټه ترې واخلي. د تلویزیون ننداره مو باید له درسونو، کورني کار او مطالعې څخه ونه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې د لوست متن په چوپه خوله ولولي، په کوم ځای کې چې نه پوهیږي، هغه دې په نښه کړي او ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي .

- لاندې لغتونه دې په خپلو کتابچوکې په جملو کې وکاروي .بیا دې یو تن تختې ته راشي خپله لیکنه دې پرتختې ولیکي. نور زده کوونکي دې د هغه تېروتنې په نښه کړي، او په خپلو کتابچوکې دې اصلا ح کړي .

شکل راډیو غړونه

- زده کوونکي په دوو ډلو ووېشئ. یوه ډله دې د تلویزیون د ګټو په هکله او بله ډله دې د تلویزیون د زیانونو په هکله خپل نظرونه سره شریک کړي او بیا دې د خپل استازي په واسطه د ټولګي په مخ کې ووایي او پاتې زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

لغتونه	معناوې
تعلیمي	ښوونیز
تلاوت	د قرآن لوستل

کورنۍ دنده

د خپلې سیمې د تلویزیون کومه خپرونه مو چې خوښیږي؟ د هغې د ګټو په باره کې په خپلو کتابچو کې څو کرښې ولیکئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسه

موخه: د کیسې لوستل، لیکل، د کیسې په ارزښت پوهېدل او په ورځني ژوند کې ترې ګټه اخیستل.

پوښتنې

- ستاسو په فکر روزنیزې کیسې څه ګټه لري؟
- په تاسو کې د چا یوه کیسه زده ده؟

یوه ګیدړه په تیاره کې باغ ته ولاړه. باغوان له باغ څخه ډېرجګ دیوال را تاوکړی و.

ګیدړې د دیوال په بېخ کې د اوبو د تېرېدلو یو سوری ولید. له دې سوري څخه په ډېر زحمت باغ ته ننوته. ډېر زیات انګور یې وخوړل او خېټه یې وپړسېده.

ګیدړې وغوښتل چې له راغلي سوري څخه بېرته ووځي، خو دومره انګور یې خوړلي وو چې له سوري څخه وتل ورته ناممکن شوي وو. سهار باغوان له خپل سپي سره باغ ته را غی. سپي په ګیدړې برید پیل کړ. ګیدړې د ژوند په وروستیو شېبو کې داسې وویل: کاشکې لومړی مې د وتلو لار سنجولې وای او بیا باغ ته ننوتې وای، اوس به له مرګه ژغورل شوې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې د یو بل په مرسته کیسه په چوپه خوله ولولي. ستونزې دې په نښه کړي او ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- یو زده کوونکی دې لاندې کلمې د کتاب له مخې ولولي او بیا دې د کلمو متضادي معناوې له چوکاټ څخه پیدا او په خپلو کتابچو کې دې د کلمو تر څنګ ولیکي.

- جګ _______
- تیاره _______
- زیات _______
- سهار _______

لږ، ماښام، غرمه، رڼا، ټیټ

- څو زده کوونکي دې د متن په اصلي مفهوم د ټولګي په مخ کې خبرې وکړي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

- د متن اصلي مطلب دې په لاندې جملو کې وښیي او بیا دې د ټولګي په مخ کې هماغه جمله ولولي، نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونیسي.

الف: په باغ کې د انګورو خوړل.

ب: باغ ته د باغوان راتګ.

ج: لومړی د یوه کار د پای سنجول او بیا هغه کار کول.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د لوستل شوې کیسې مطلب په څو کرښو کې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم لوست

ماشومانو ته درناوی

موخه: د متن لوستل، لیکل او د ماشوم درناوی.

پوښتنې

- ستاسو په فکر ماشومانو ته څه ډول درناوی وشي؟
- کله مو د ماشوم د درناوي په هکله څه اوریدلي دي؟

ماشومان د راتلونکي مېندې او پلرونه دي. که ښه وروزل شي د خپل ځان، کورنۍ او هېواد لپاره ښه خدمت کولای شي. ماشومان په خپلې کورنۍ حق لري چې د هغوی درناوی وشي. په درنښت ورته وکتل شي. د هغوی روغتیا، زده کړې او اړتیاوو ته پاملرنه وشي.
کله چې ماشومانو ته پوښتنې پیدا کېږي باید د هغوی پوښتنو ته مناسب ځوابونه ورکړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن د یو بل په مرسته ولولي، ستونزمنې کلمې اوجملې دې پکې په نښه کړي او ښوونکی دې ورسره مرسته و کړي.
- زده کوونکي دې په څو ډلو کې د ماشوم د درناوي په هکله خبرې شریکې کړي. یو استازی دې د خپلې ډلې خبرې په کاغذ کې ولیکي او بیا دې د ټولګي په مخ کې ولولي.
- یو زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، بل زده کوونکی دې ورته د متن یو پاراګراف ووایي او هغه دې پرتختې ولیکي، بل زده کوونکی دې د هغه تېروتنې په ګوته کړي. په خپله دې هغه پر تختې ولیکي.
- څو زده کوونکي د ې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي او لوست دې په وار سره ولولي او نور زده کوونکي د ې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د لاندې لغتونو معناګانې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي. که یې تېروتنې درلودې نور زده کوونکي دې ورته اصلاح کړي.

الف: ماشوم

ب: کورنۍ

ج: پام

د: درناوی

هـ: روغتیا

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د نن ورځې د درس څو کرښې په خپله خوښه په کتابچو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیوټن

موخه: د متن لوستل، لیکل د نیوټن پېژندنه او د ځمکې د جاذبې د قوې په اړه معلومات.

پوښتنې

- کله مود نیوټن نوم اورېدلی دی؟
- څوک به ووایي چې د جاذبې قوه څه ته وایي؟

نیوټن هغه ساینس پوه وچې د ساینس د علم په برخه کې یې د ځمکې د جاذبې قانون کشف کړ. ده تقریباً (۳۰۰) کاله د مخه یې په انګلستان کې ژوند کاوه. وایي چې یوه ورځ نیوټن د منې تر یوې ونې لاندې ناست و چې یوه منه له ونې ښخه را ولوېده. نیوټن په دې فکر کې شو چې هر شی ولې ځمکې ته را لوېږي؟

له ډېرې څېړنې وروسته هغه په دې پوه شو چې د ځمکې د جاذبې قوه پر شیانو باندې اغېزه کوي او هغه د ځمکې خوا ته را کاږي.

ځمکه یوه قوه لري چې هر شی د ځان خوا ته را کاږي او دې ته د ځمکې د جاذبې قوه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې یوځل متن په چوپه خوله ولولي او بیا دې څو تنه زده کوونکي د ټولګي په مخ کې په مناسب آواز ولولي.
- یو یو زده کوونکی دې راشي، د ځمکې د جاذبې د قوې په باره کې دې خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې په دوو ډلو وویشل شي او هره ډله دې لاندینۍ پوښتنې یوه یوه ځواب کړي او بیا دې د هرې ډلې استازي هغه ځوابونه په ټولګي کې ولولي.
- د ځمکې د جاذبې قوه هر شی کومې خوا ته کش کوي؟

الف: د ځمکې خوا ته

ب: د هوا خوا ته

- کوم شی د جاذبې قوه لري؟

الف: یوازې ځمکه

ب: یوازې سپوږمۍ

ج: هر شی

د: هېڅ شی

- یو یو زده کوونکی دې په وار سره نورو زده کوونکو ته د متن د یوه پاراګراف املا ووایي، نور زده کوونکي دې هغه پرتختې ولیکي. او بیا دې هغه ولولي. که یې تېروتنه درلوده، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي .

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې لاندې کلمې په خپلو کتابچو کې په جملو کې وکاروي.

(د جاذبې قوه، نیوټن، ځمکه، کشف)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشر دوستي

موخه: د متن لوستل، لیکل او د بشر دوستۍ په مفهوم پوهېدل .

پوښتنې

- ستاسو په فکر بشر دوستي څه ته وایي؟

- په تاسو کې چا په کوم وخت کې له بې وزلو سره د خپل توان په اندازه مرسته کړې ده؟

انسان یو ټولنیز مخلوق دی او په بېلابېلو ټولنو کې ژوند کوي، باید په ورځنیو چارو کې له یو بل سره همکاري او مرسته وکړي. د خپلو خپلوانو او ګاونډیانو د حال او احوال څخه ځان خبر کړي.

په هره لار چې کولای شو باید له محتاجو خلکو سره مرسته وکړو. که نور څه نه وي، یوه ښه خبره ورته وکړو او سمه لاره ورته وښیو.

د انسان ژوند یوازې د دې لپاره نه دی چې خپل ځان سوکاله کړي، بلکې د نورو سوکالۍ ته هم په ډېر ارزښت قایل شي.

څرنګه چې موږ انسانان یو، دا د انسانیت دنده ده چې د نړۍ له ټولو انسانانو سره مینه، خپله بشري فریضه وبولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن د یو بل په مرسته په چوپتیا سره ولولي. که ستونزې ولري، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- یو زده کوونکی دې له متن څخه څو کلمې پر تختې ولیکي. بل زده کوونکی دې لیکل شوې کلمې په جملو کې وکاروي او بیا دې ولولي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره متن په ټولګي کې ولولي او نور دې خپلو کتابونو ته ځیر شي. که څه ستونزه ولري، ښوونکی دې ورته لارښوونه وکړي.
- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې د انسان د ارزښت په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې په ټولګي کې د بشر دوستۍ په هکله یوه یوه کرښه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

لغتونه	معناوې
سوکاله	آرامه
محتاج	اړ
مرسته	کومک

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د بشر دوستۍ په هکله په خپلو کتابچو کې څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درویشتم لوست

مېلمه پالنه

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د مېلمه پالنې په دود او آدابو پوهېدل.

پوښتنې

- ستاسو په فکر د مېلمه پالنې دود څه ارزښت لري؟
- که ستاسې کور ته مېلمه راشي، د هغه څه ډول خدمت کوئ؟

زموږ هېواد هم د نورو ټولنو په شان یو شمېر دودونه لري چې خلک ورته په درانه نظر ګوري. زموږ له منل شوو دودونو څخه یو هم د مېلمه پالنې دود دی. مېلمه پالنه زموږ په خلکو کې یو ډېر لرغونی دیني او ملي دود دی. افغانان مېلمه ته په درنه سترګه ګوري او د خپل وس او توان په اندازه یې قدر، درناوی او خدمت کوي. زموږ خلک هېڅکله داسې حرکت نه کوي چې د مېلمه د خپګان سبب وګرځي.

زموږ په دین کې هم د مېلمه د درناوي په اړه امر شوی دی، نو له دې امله زموږ خلک دې ویاړلي دود ته په درنه سترګه ګوري او د مېلمه درناوی کوي موږ باید خپل ښه دو دو دنه وساتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن له یو بل سره په چوپتیا ولولي. ستونزمن ځایونه دې په نښه کړي او ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- ځو زده کوونکي دې متن د ټولګي په مخ کې په مناسب آواز ولولي. ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

-یو زده کوونکی دې پر تختې د مبلمه پالنې په هکله څوجملې ولیکي، ودې لولي او بیا دې بل زده کوونکی د هغه تېروتنې ووایي او په سمه بڼه دې ولیکي. ښوونکی دې ور سره مرسته وکړي.

- ځو زده کوونکي دې د مبلمه پالنې په هکله د ټولګي په مخ کې خبرې وکړي. نور دې ورته غوږ ونیسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د خپلې سیمې د مبلمه پالنې د دود په اړه څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي

موخه: د شعر لوستل، لیکل، د آزادۍ په هکله معلومات ورکول او د نوو کلمو په معنا پوهېدل او په جملو کې کارول.

پوښتنه

ستاسو په فکر آزادي څه ته وایي؟

په ښرې کې ښه یم زه آزاد فقیـر
نه وریښمو کې چنجـي غونډې اسیـر
په خامتا کې حُر آزاد ښه دی سل ځلـه
له غلامه چې لباس یـې وي حریـر
د وږغنو پـه کیږدۍ کـې که آزاد یـم
یو ویښته به یـې ور نه کـړم په کشمیـر
په ویجاړه کې مرغه ځاله کې خوښ وي
په قفس کـې د ســرو زرو وي زهـیر

(گل پاچا اُلفت)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروا ښادګل پاچا الفت د هېواد نامتو شاعر او لیکوال و. د لغمان ولایت د عزیزخان کڅ اوسیدونکی و. په ۱۳۵٦ کال کې وفات شوی دی.

فعالیتونه:

- یو زده کوونکی دې یوځل شعر ولولي. بیا دې ځو تنه په وارسره د ټولګي په مخ کې په ښه اواز ولولي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- زده کوونکي دې د لوستل شوي شعر مطلب په خپلو کتابچو کې په نثر واړوي او بیا دې ځوتنه په ټولګي کې ووایي.

- یو زده کوونکی دې پر تختې د آزادۍ کلمه ولیکي، بیا دې د آزادۍ په هکله دې یو، یو زده کوونکی خپل نظر پرتختې ولیکي او ودې وایي.

- ځو زده کوونکي دې په وارسره د تختې مخې ته راشي او د متن په مفهوم دې خبرې وکړي، نور دې ورته غوږ ونیسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې لاندې کلمې په جملو کې وکاروي.

(خوښ_ ویجاړه_ اسارت_ زهیر_ وېښته _ شړۍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم لوست

څپه (هېجا)

موخه: د متن لوستل، لیکل او د څپې په معنا او مفهوم پوهېدل.

پوښتنې

- څوک به ووایي چې څپه یا هېجا څه ته وایي؟
- په تاسو کې به څوک کومه کلمه په څپو واړولی شي؟

(څپه د کلمې یوه داسې برخه ده چې په یو وار له خولې څخه راوځي، لکه: (ما) یوه څپه ده.

د (پښتانه) کلمه درې څپې لري، لکه: پښ - تا - نه. د (بزگر) کلمه دوې څپې لري، لکه: بز - گر او دغه راز د (بڼ) کلمه یوه څپه لري.

لاندې متن ولولئ! هغو کلمو ته ځیر شئ چې ترې لاندې کرښه اېستل شوې ده. تاسو یې هېجا کړئ.

نن زلمي او د ده خور ملالۍ د ښوونځي د ادارې په لارښوونه د ښوونځي په انگړ کې کار وکړ. له نورو زده کوونکو سره یې د ښوونځي انگړ او تولگي پاک کړل. د زلمي او ملالۍ دا کار ډېر خوښ شو. کله چې دوی له کار څخه وزگار شول او بېرته کورته ولاړل، د ښوونځي د انگړ د پاکولو کیسه یې خپلې مور او پلار ته وکړه او هغوی د کیسې په اورېدلو ډېر خوشحاله شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- څو زده کوونکي دې لومړی متن په پټه خوله ولولي او ستونزمن ځایونه دې په نښه کړي، بیا دې ښوونکی د هغو د ستونزو په برخه کې ورسره مرسته وکړي.
- څو زده کوونکي دې متن په مناسب آواز ولولي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- یو زده کوونکی دې. د متن څو کلمې پر تختې ولیکي او دویم زده کوونکی دې لیکل شوې کلمې په څپو واړوي او دریم زده کوونکی دې د هغه تېروتنې اصلاح کړي.
- زده کوونکي دې متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې په ډلو کې لاندې کلمې په خپلو کتابچو کې ولیکي او بیا دې ووایي چې څو څپې لري: (سر - مخ - لاس – قلم - کتابچه - شپه – درملتون –کړ – لاړ
- سمسورتیا - ستونزمن- ښوونځي- چاپېریال)
- زده کوونکي دې لاندې لغتونه په خپلو کتابچو کې ولیکي. په جملو کې دې وکاروي او بیا دې په ټولګي کې ووایي.

(وزګار - پاک – خوږ- څپه)

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې یوه جمله له ځانه ولیکي او بیا دې د هغې جملې کلمې په څپو واړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی ليک

موخه: د لوست سم لوستل، ليکل او د ښکلي ليك په ارزښت پوهېدل.

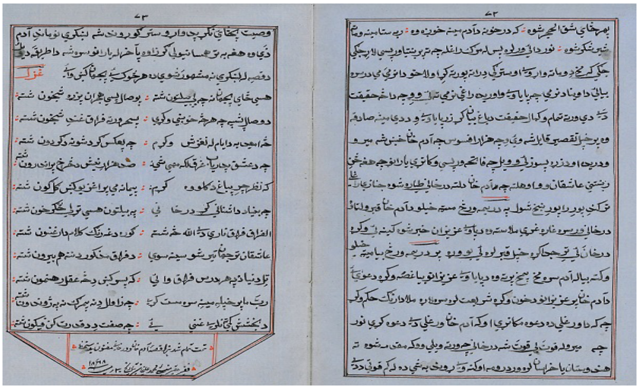

پوښتنې

- ستاسو په فکر ښه ليکنه په څه ګټې ولري؟
- که تاسو يو ليک وليکئ او څوك يې ونشي لوستلای، ښه ليك ورته ويلای شو؟

ښکلی ليک دې ته وايي چې ليکونکی او نور خلک يې پرته له ستونزو ولوستلای شي.
که يو څوک په لوستلو ښه وپوهيږي اوپه ليکلو کې کمزوری وي او څوک يې ليک ونه شي لوستلای، ښه ليکنه ورته نشو ويلای.
ښه ليکنه هغه ده چې د کلمو ټول توري يې په واضح ډول وليکل شي، کرښې يې کږې نه وي، يوه کلمه له بلې سره نښتې نه وي. په لوستلو کې چا ته ستونزه پيدا نشي. د يو چا ليکنه هغه وخت ښکلې کېږي چې ډېر ډېر لوستل وکړي، ډېره ليکنه وکړي او په هرځل ليکنې کې خپلې تېروتنې اصلاح کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکی دې یوځل متن ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- یو زده کوونکی دې له متن څخه بل زده کوونکي ته املا ووایي او هغه دې په ښکلي لیک پر تختې ولیکي او بیا دې ولولي.
- څو زده کوونکي دې د ښکلي لیک په ګټو یوه، یوه جمله ووایي او بل زده کوونکی دې پر تختې ولیکي.
- که په ټولګي کې کوم زده کوونکی وي چې د هغه خط ښکلی وي، تختې ته دې ولاړ شي، یوه جمله دې په ښکلي خط ولیکي، بیا دې نور زده کوونکي هغه په خپلو کتابچو کې په هماغه ډول ولیکي.
- د ښو او سمو لیکلو مهارت څنګه ترلاسه کېږي، دوه زده کوونکي دې پرې خبرې وکړي.

کورنۍ دنده

زده کو ونکي دې په کورونو کې څو جملې په ښکلي خط له یاده ولیکي او په راتلونکي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم لوست

کندهار

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، په معنا یې پوهېدل او د کندهار په هکله معلومات لاسته راوړل.

پوښتنه

تاسو کله د کندهار ولایت لیدلی دی؟

کندهار د هېواد پخوانی مرکز او پایتخت و چې تیمورشاه بادشاه د افغانستان پایتخت له کندهار څخه کابل ته ولېرداوه.

نوموړی ښار ډېر تاریخي ځایونه لري، لکه: خرقه شریفه، چهل زینه، د احمدشاه بابا او میرویس خان هوتک مقبرې.

اوس مهال د کندهار په ښار کې د عینو ښارګوټي نوموړي ښار ته ځانګړې ښکلا او ارزښت ورکړی دی. د نوموړي ښارګوټي نقشه او پارکونه په هېواد او آسیایي هېوادونو کې ساری نه لري. نوموړی ښارګوټی د تفریح او مېلو لپاره ځانګړي بې ساري پارکونه لري چې هره ورځ په زرګونه خلک د سیل لپاره ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي. ستونزمن ځایونه دې په نښه اوله ښوونکي څخه دې پوښتنه وکړي او هغه دې ورته روښانه کړي.
- یو زده کوونکی دې د پارک کلمه پرتختې ولیکي، بیا دې یو یو زده کوونکی د پارک د ګټو په هکله خپل نظر ورکړي، او د ښوونکي په مرستې دې هغه پر تختې ولیکي او لیکل شوې جملې دې ولولي.
- یو زده کوونکی دې د لوست متن ولولي اوښوونکی دې د ستونزو په برخه کې ورسره مرسته وکړي.
- یو زده کوونکی دې د تفریحي پارکونو د ګټو په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- یو زده کوونکی دې د لوست د متن په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته ځیر شي.
- زده کوونکي دې لاندې کلمې په جملو کې وکاروي.

(هېواد، ساری، واټونه، خرقه، واکمن، اړوند)

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کندهار د لوست مفهوم په لنډو جملو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتم لوست

موزیم

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د موزیم په معنا او مفهوم پوهېدل او د لرغونو آثارو د ارزښت په هکله معلومات ترلاسه کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر موزیم کوم ځای ته وایي؟
- تاسې کله موزیم ته تللي یاست؟

موزیم هغه ځای ته وایي چې د یوه هېواد ارزښتناک او لرغوني آثار لکه: هنري، فرهنګي، تاریخي او داسې نور پکې ساتل کېږي.
لرغوني آثار د یوه هېواد د تاریخ د یوه سند حیثیت او ارزښت لري. ځکه د ټولې نړۍ خلک د خپلو تاریخي آثارو ساتنه کوي.
په افغانستان کې، د هېواد د لرغونو آثارو د ساتلو ځای (موزیم) د کابل ښار په دارالامان کې موقعیت لري. دا موزیم د اسیا له مشهورو موزیمونو څخه ګڼل کېږي. لازمه ده چې موږ د موزیم پر ارزښت وپوهېږو او په هغه کې د موجودو لرغونو آثارو ساتنه وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن یو ځل په چوپه خوله ولولي. پر کوم ځای چې نه پوهېږي، له ښوونکي څخه دې مرسته وغواړي.

- یو زده کوونکی دې د موزیم کلمه پر تختې ولیکي. بیا دې نور زده کوونکي د موزیم په هکله یوه جمله ووایي او هغه دې پر تختې ولیکي.

- څو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي په مخ کې د موزیم په هکله خبرې وکړي ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- څو زده کوونکي دې متن ووایي او نور دې ورته غوږ ونیسي.

- لاندې کلمې دې په کتابچو کې ولیکي او نوموړي لغتونه دې په جملو کې وکاروي. بیا دې څوتنه په ټولګي کې ووایي.

(ګران، ډېر، هېواد، ارزښت، غوره، آثار، مشهور)

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د موزیم د ارزښت په اړه په خپلو کتابچو کې څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور

موخه: د متن لوستل، ليکل، د مور د مقام په ارزښت پوهېدل او د مور درناوى کول.

پوښتني

- ستاسو په فکر مور په خپلو اولادونو باندې کوم حقونه لري؟
- په تاسو کې به څوک د مور د حقونو په هکله څه ووايي؟

د لوى خداى ﷻ له نعمتونو څخه يو نعمت مور ده. مور د خپلو اولادونو په روزنه کې زيار، زحمت او بې خوبۍ زغمي. مور په خپله غېږ کې خپل بچيان د خپلو خلکو د هوسايني، د هېواد د ودانولو او ساتلو لپاره روزي.

وايي چې مور په يوه لاس زانګو زنګوي او په بل لاس جهان. د نړۍ ټول پوهان او تاريخي څېړې د مور په غېږ کې روزل شوي دي. له دې امله مور بايد د خپلو ميندو ډېر خدمت وکړو، خبره يې ومنو او دکور په کارونو کې ورسره مرسته او په مينه ورسره خبرې وکړو. موږ بايد زيار وباسو چې مور را څخه خپه نشي او تل بايد د مور زړه وساتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپه خوله ولولي، د ستونزمنو برخو پوښتنه دې له ښوونکي څخه وکړي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره د لوست متن په ټولګي کې ولولي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- دوه زده کوونکي دې له یو بل څخه د مور د حقونو په هکله پوښتنې وکړي او هغه بل دې ځواب ورکړي.
- څو زده کوونکي دې په وار سره د متن د مفهوم په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د مور د حقونو په اړه کې څو کرښې و لیکي او بیا دې په ټولګي کې ولولي.
- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې د هغو مرستو یادونه وکړي چې په کور کې یې له مورسره کوي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د مور د حقونو په اړه دوه، درې داسې جملې ولیکي چې په کتاب کې نه وي راغلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نشه يي توکو زيانونه

موخه: د متن لوستل، ليکل، د نشه يي توکو په زيانونو پوهېدل او له هغو ځخه ځان ساتل.

پوښتني

- ستاسو په فکر نشه يي توکي کوم زيانونه لري؟
- که چېرې يو څوك په نشه يي توکو روږدی وي، د هغه ژوند به څه ډول وي؟

نشه يي توکي، لکه: چرس، بنگ، اپين، شراب، تنباکو، نصوار، سگرټ او داسې نور چې په هره بڼه وکارول شي، بدن ته زيان رسوي. نشه يي کسان د بدن د کمزورتيا له امله نشي کولای چې خپل ورځني کارونه سرته ورسوي. ورو، ورو له غريبۍ سره مخ کېږي، د خپلې کورنۍ او ټولنې د اوږو بار گرځي، او خلک ورته په ښه نظر نه گوري. د نشه يي خلکو ذهن ورو، ورو خرابيږي، بيا يوازې د خپلې نشې په فکرکې وي، د خپل ځان پاکوالي او روغتيا ته پام نشي کولای، له خپلې کورنۍ څخه هم جلا کېږي.

په نشه يي توکو روږدي کسان د پيسو د تر لاسه کولو لپاره په غلا او نورو ډول، ډول ناروا وو کارونو لاس پورې کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زد ه کوونکي دې متن په خپل منځ کې ولولي. ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- زده کوونکي دې لاندېنۍ کلمې په خپلو کتابچو کې ولیکي، په جملو کې دې وکاروي او بيا دې په ټولګي کې ووايي:
(چرس، بنګ، اپین، شراب)
- د نشه يي توکو د زيانونوپه هکله دې نورو ټولګيوالو ته معلومات ورکړي. ښوونکی دې هم ورسره همکارو اوسي.
- څو زده کوونکي دې د لوست متن په مناسب غږ ولولي او نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.
- لاندې پوښتنو ته دې مناسب ځوابونه ووايي.
- په نشه يي توکو اخته کېدل څه زيانونه لري؟
- نشه يي کسان ولې خپل ورځني کارونه سم تر سره کولای نه شي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د نن ورځې لوست دوه ځلې په خپلو کتابچو کې وليکي او په بل درسي ساعت کې دې له ځان سره راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا ساتنه

موخه: د متن لوستل، لیکل، د روغتیا په ارزښت پوهېدل او خپلې روغتیا ته پاملرنه کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر روغتیا د انسان لپاره څه ګټې لري؟
- که څوک خپلې روغتیا ته پام ونه کړي، څه زیان به ورته ورسیږي؟

روغتیا انسان ته ډېره اړینه ده. روغتیا دې ته وايي چې وجود مو له ناروغۍ څخه خوندي او جوړ وي. د روغتیا په درلودلو سره کولای شو چې خپل ورځني کارونه، او زده کړې مخ ته یوسو، د خپلې کورنۍ او هېوادوالو خدمت په ښه توګه سرته ورسوو او په پایله کې یو آرامه ژوند ولرو. داسې روغتیا څخه هغه وخت برخمن کېدلای شو چې ځان، کالي او خپل چاپیریال پاک او سوتره وساتو، تر څو د میکروبونو د رامنځ ته کېدو، ودې او لېږد لپاره زمینه برابره نه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن یوځل په چوپه خوله په ګډه ولولي، په ستونزمنو برخو دې خبرې وکړ ي او بیا د ې ښوونکی ورسره مرسته وکړي.
- څو زده کوونکي دې په وارسره متن په مناسب غږ ولولي. که څه ستونزه وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- څو زده کوونکو ته دنده ورکړئ چې د لوست د سرلیك په هکله څو کرښې له خپل فکر څخه ولیکي، بیا دې په ټولګي کې ولولي، نور زده کوونکي دې د هغوی تېروتنې اصلاح کړي.
- څو زده کوونکي دې د متن پر مفهوم خبرې و کړي او نور زده کوونکي دې هم خپل نظرونه ورسره شریك کړي.
- څو زده کوونکي دې روغتیا ته د نه پاملرنې او د هغو د زیانونو په هکله وغږېږي. ښوونکی دې په پای کې د نورو زده کوونکو نظرونه هم واخلي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د روغتیا په اړتیا باندې څو کرښې ولیکي او بیا دې په بل درسي ساعت کې نورو ټولګیوالو ته ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

گل پاچا الفت

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د گل پاچا الفت د ادبي شخصیت پېژندل او له خپلو ملي شاعرانو سره مینه پیدا کول.

پوښتني

-څوک به د پښتو ژبې د څو مشهورو شاعرانو نومونه واخلي؟

څوک به ووايي چې پورتنۍ عکس د چا دی؟

گل پاچا الفت د لغمان ولایت د قرغیو ولسوالۍ په عزیز خان کڅ کې زیږیدلی و.

الفت په خپلو لیکنو کې موږ ته بلنه را کوي چې علم او پوهه زده کړو او عمل پرې وکړو. لکه چې وايي: بې عمله پوهه د غلطې پوهې مثال لري او غلطه پوهه له انسان څخه شیطان جوړوي. همدارنگه خپل هیواد او خلک وربانديې گران وو او ټول افغانان د دې هیواد بچیان بولي، لکه: چې وايي:

د یــوه وطــن اولاد یـــو　　تـبـر لـه سـره پـه هـیـواد یـو

دا وطــن دی پــه موږ گـــران

دا وطــن دی د افـغــــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي. ستونزمن ځایونه دې په نښه کړي او بیا دې له ښوونکي څخه پوښتنه وکړي.
- زده کوونکي دې متن په مناسب غږ ولولي او ښوونکی دې ورته ستونزې حل کړي.
- د لاندېنیو جملو تش ځایونه دې په مناسبو کلمو سره او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
ښاغلی الفت ټول ... د دې هېواد بچیان بولي.
ښاغلی الفت... زېږېدلی دی.
- څو زده کوونکي دې د متن په مفهوم خبرې وکړي. نور زده کوونکي دې په بحث کې ورسره شریک شي.
- زده کوونکي په دوو ډلو ووېشئ. یوه ډله دې د متن د معنا او مفهوم په هکله خپل نظرونه سره شریک کړي، بله ډله دې د علم او پوهې په هکله خپل نظرونه ولیکي او د خپل استازي په واسطه مو دې په ټولګي کې ولولي.
زده کوونکي دې لاندې لغتونه په جملو کې وکاروي او بیا دې څوتنه په ټولګي کې ولولي او په کتابچو کې دې ولیکي.
(پوهه - چوپتیا – الفت - لیکوال)

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د ګل پاچا الفت په اړه څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفت

موخه: د متن لوستل، لیکل، د صفت په معنا پوهېدل او په جملو کې د صفت د کلمو کارول.

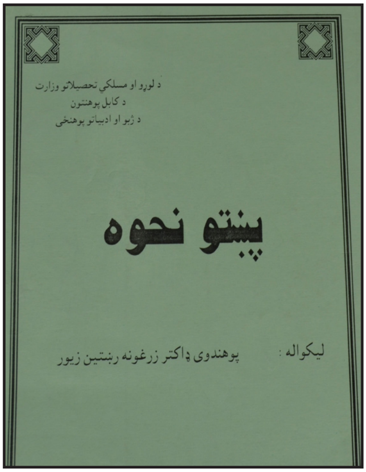

پوښتنې

- ستاسو په فکر صفت څه ډول کلمې ته وایي؟
- کولای شئ داسې جملې ووایئ چې د صفت کلمه پکې استعمال شوې وي؟

صفت: هغه کلمه ده چې د نوم حالت او ځرنګوالی څرګندوي.

لکه: ښه، ښکلی، هوښیار، سپین، تور او داسې نور.

لاندې جملې ولولئ او هغو کلمو ته ځیر شئ چې کرښه ترې لاندې اېستل شوې ده.

- **تکړه زده کوونکي تل درس وایي.**
- **هوښیار زده کوونکي د یو بل خبروته غوږ نیسي.**
- **مور په بازار کې سرې منې واخیستې.**
- **د پاکو اوبو څښل بدن ته ګټه لري.**

په پورتنیو جملو کې (تکړه، هوښیار، سرې، پاکو) صفتونه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپتیا سره ولولي او بیا دې یو زده کوونکی د ټولګي په مخ کې ولولي.
- لاندې جملې دې په خپلو کتابچو کې ولیکي او بیا دې د صفت تر کلمې لاندې کرښه وکاږي.

- د پخو مېوو خوړل بدن ته ګټه رسوي.
- زیار کښ بزګر له خپلې ځمکې څخه زیات حاصل اخلي.
- سپینه کوتره د سولې نښه ده.
- کندز خواږه خټکي لري.

- زده کوونکي دې د لوست متن په ټولګي کې ولولي او نور دې ورته ځیرشي. که کومه پوښتنه لري، هغه دې وپوښتي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي .
- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي. هره ډله دې په خپل منځ کې داسې جملې د خپل استازي په واسطه ولیکي چې په هغو کې صفتونه راغلي وي، بیا دې د خپل استازي په واسطه ولولي او نور دې ورته پاملرنه وکړي .

کورنی دنده

زده کوونکي دې لاندې صفتونه په کتابچو کې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي.

(سپین، هوښیار، پوه، ښه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور دېرشم لوست

معلولينو ته درناوی

موخه: د متن سم لوستل، ليکل، له معلولينو سره مرسته او هغوی ته درناوی کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر معلول چا ته وايي؟
- ستاسو په نظر له معلولو خلکو سره څنګه چلند کېږي؟

سمسور دوه کاله مخکې له خپل پلار سره کروندې ته د کار لپاره روان و، په لاره کې پر يوه ماين برابر شو او په دې پېښه کې يې خپله پښه له لاسه ورکړه. په روغتون کې يې درملنه وشوه، خو معلول پاتې شو. هغه ډېره موده غمجن و، ځکه هغه نه شو کولای چې له نورو هلکانو سره لوبې وکړي.

ملګري يې د هغه په حال خواشيني وو. هغوی دا فکر وکړ چې څنګه له سمسور سره مرسته وکړي. هغوی داسې لوبې پيل کړې چې په هغو کې سمسور هم برخه اخيستلی شوه.

سمسور له زده کړې سره هم ډېره مينه لري. ملګرو يې هغه په ښوونځي کې شامل کړ. اوس د ښوونځي په پنځم ټولګي کې درس وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې لومړی متن په چوپه خوله ولولي او هغه ځایونه چې پرې نه پوهیږي، په نښه کړي.

- څو زده کوونکي دې متن په لوړ آواز ولولي. نور زده‌کوونکي دې پام وکړي، ترڅو خپلې ستونزې له منځه یوسي.

- د لاندېنیو کلمو مترادفې کلمې دې له چوکاټ څخه پیدا او په خپلو کتابچو کې دې د کلمو ترڅنګ ولیکي.

معلول______________

مرسته __________

تکره _______________

ښکاره ___________

څرګند
عیبي
کومک
ځواکمن

- لاندې جملې ولولئ! په خپلو کتابچو کې یې ولیکئ او د صفت تر کلمو لاندې کرښه وکاږئ.

الف - اوس سمسور د روغو هلکانو په څېر زده کړه او کار کولای شي.

ب- د سمسور ملګري د هغه په حال خواشیني وو.

ج- هغوی داسې لوبې پیل کړې چې په هغو کې سمسور هم برخه اخیستلی شوه.

- څو زده‌کوونکي دې له معلولینو سره د مرستې په هکله خبرې و کړي.

کورنی دنده:

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د معلولینو په هکله څو کرښې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې له ځان سره راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دېرشم لوست

بېلابېل خواړه

موخه: د متن لوستل، لیکل، د خوړو په ارزښت پوهېدل او ورڅخه کار اخیستل.

پوښتنې

- ستاسو په فکر زموږ بدن خوړو ته څه اړتیا لري ؟
- که موږ هر ډول خواړه ونه خورو، بدن ته به موڅه زیان ورسیږي؟

د هېواد د هرې سیمې په بېلابېلو موسمونو کې هر ډول حبوبات، ترکاري او مېوې پیدا کېږي او هېوادوال د خوړو لپاره ترې کار اخلي. په ځینو سیمو کې یو شمېر خلک ترکاري وچوي او بیا یې په بل موسم کې پخوي. دغه راز یوشمېر مېوې تازه او یو شمېر مېوې تازه او وچې خوړل کېږي.

هر ډول خواړو او میوې د بدن د ودې، د کارکولو د وړتیا او د ناروغیو د مخنیوي لپاره په خپلو برخو کې ډېره مرسته کوي، د بېلګې په توګه: حبوبات په ودې او نمو کې مرسته کوي، خواړه او غوړ وجود ته انرژي ورکوي او یو شمېر خواړه په وجود کې ټولې اړتیاوې پوره کوي، لکه: شیدې، هګۍ، اوداسې نور.

د ورځنیو خوړو په مهال وېش کې باید توازن رامنځ ته کړو او د ټاکلي پروګرام له مخې د ځان لپاره خواړه تیار کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ځو زده کوونکي دې متن په مناسب غږ په ټولګي کې ولولي، ښوونکی دې ورته ځير وي، که اړتيا وه مرسته دې ورسره وکړي.

- زده کوونکي دې په دوو ډلو وويشل شي. ټول زده کوونکي دې متن ولولي. يوه ډله دې په متن کې صفتونه پيدا کړي، په جملو کې دې وکاروي او بله ډله دې د مېوو د ګټو په هکله ځو کرښې وليکي، بيا دې ځوتنه په ټولګي کې خپله ليکنه ولولي.

- يو زده کوونکی دې پرتختې د مېوو نومونه چې بل زده کوونکی يې ورته وايي، د املا په ډول وليکي او په پای کې دې يو بل زده کوونکی هغه ولولي.

- يو زده کوونکی دې د ټولګي په مخ کې د مېوو نومونه واخلي او نور دې ورته نور نومونه هم واخلي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د خوړو د ګټو په هکله ځو کرښې وليکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي، نور زده کوونکي دې ورته غوږ ونيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ دېرشم لوست

ولسي دودونه

موخه: د متن لوستل، لیکل، د ولسي مثبتو دودونو په ارزښت پوهېدل او هغه په خپل ژوند کې عملي کول.

پوښتنې

- ستاسو په فکر په یوه ټولنه کې مثبت دودونه څه ګټې لري؟
- څوک به ووایي چې زموږ د ټولنې کوم دودونه ښه دي؟

هره ټولنه خپل دودونه لري چې یوه ټولنه له بلې څخه بېلوي. په ټولنه کې ځینې دودونه ګټور او اوږد عمر لري او ځینې دودونه بیا د ټولنې د خلکو لپاره ګټه نشي رسولی.

څومره چې یوه ټولنه پرمختګ کوي، په هماغه اندازه د هغې ټولنې په دودونو او رواجونو کې بدلون رامنځ ته کېږي. خلکو ته ګټور دودونه او رواجونه پاتې کېږي او هغه چې خلکوته ګټه نشي رسولی، د ټولنې له پرمختګ څخه وروسته پاتې کېږي.

موږ ته لازمه ده چې خپلو ګټورو دودونو ته په درنه سترګه وګورو او سرته یې ورسوو او هغه دودونه چې خلکو ته ګټه رسولی نشي، هغه باید پرېږدو چې له منځه ولاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې یوځل متن په چوپه خوله ولولي. په هغو جملو او کلمو چې نه پوهیږي، له ښوونکي دې پوښتنه وکړي.
- یو زده کوونکی دې د لوست متن ولولي او ښوونکی دې ورسره په لوستلو او د تېروتنو کې مرسته وکړي.
- زده کوونکي دې د دودونو په هکله له کتاب پرته خو کرښې ولیکي او بیا دې په ټولګي کې ووایي.
- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي. یوه ډله دې د ګټورو دودونو په هکله او بله ډله دې د ناوړه دودونو د زیانونو په هکله خپلې نظریې سره شریکې کړي او بیا دې د هغوی استازي د ټولګي په مخ کې ولولي.
- څو زده کوونکي دې د خپل کلي او سیمې د یوه دود نوم واخلي او په اړه دې خبرې وکړي چې په څه ډول سرته رسیږي .

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د خپلې سیمې د یوه دود په هکله څو کرښې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه دېرشم لوست

ابن سينا

موخه: د متن لوستل، ليکل او د ابن سينا په هکله معلومات ورکول.

پوښتنې

- کله مو د ابن سينا نوم اورېدلی دی؟
- څه فکر کوئ چې دغه عالم په کومو علومو کې پوره لاس رسی درلود؟

ابن سينا د نړۍ مشهور عالم او د بخارا په ښار کې زېږېدلی و. نوموړی د شلو کلونو و چې د خپل وخت د يوه عالم په نوم وپېژندل شو.

ابن سينا په خپل وخت کې د طب په هکله شپاړس کتابونه ليکلي دي. خورا مشهور کتاب يې د (القانون فی الطب) په نوم يادېږي. له دې کتاب څخه څه د پاسه شپږ سوه کاله د درسي کتاب په توګه ګټه اخيستل کېده. اوس هم ځينې خلک د نوموړي کتاب له مطالعې څخه ګټه اخلي .

ابن سينا د فلسفې او عقايدو په هکله (۲۸) کتابونه ليکلي دي. دغه راز يوولس کتابونه يې د نجوم او ساينس په برخه کې او څلور نور يې د شعر او شاعرۍ په اړه ليکلي دي. د نړۍ ټول خلک د ابن سينا خدمتونو ته په درانه نظر ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن د يو بل په مرسته په چوپتيا سره ولولي. څو تنه زده کوونکي دې د ابن سينا په اړه څه چې يې له متن څخه زده کړي دي معلومات وړاندې کړي، که څه ستونزه يې درلوده، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- زده‌کوونکي دې له لاندې کلمو څخه جملې جوړې کړي او بيا دې په ټولګي کې ولولي.

مشهور- طبابت- زېږېدلی- نجوم- ګټه

- زده کو ونکي دې د لوست د موخو په هکله خبرې وکړي او بيا دې بل زده کوونکی د هغه خبرې بشپړې کړي. ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- زده کوونکي دې لاندېنيو پوښتنو ته په شفاهي توګه سم ځوابونه ورکړي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

- ابن سينا د علومو په کومو برخو کې پوهېده؟
- ابن سينا په کومو علومو کې ٦٨ کتابونه ليکلي دي؟
- ولې خلک ابن سينا ته درناوی لري؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د ابن سينا په اړه يوه لنډه ليکنه وکړي او په بل درسي ساعت کې دې په ټولګي کې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته دېرشم لوست

اشر (گډ کار)

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د ګډ کار د ګټو په ارزښت پوهېدل او ګډ کار کول.

پوښتنې

- کله مو په ګډو کارونو کې برخه اخیستې ده؟
- څوک به ووایي چې ګډ کار څه ګټې لري؟

سباوون د ترکارۍ د کرلو لپاره پرېشان و. دی یوازې و، د ترکارۍ د کرلو وخت ترې تېرېده. له خپلې مېرمنې تورپیکۍ سره یې مشوره وکړه. هغې ورته وویل:

- د کلي ځوانان د اشر لپاره را وغواړه.

سباوون هم د خپلې ماندینې خبره ومنله. د کلي زلمیان یې د اشر لپاره را وغوښتل. سهار وختي یې د ترکارۍ په کرلو پیل وکړ، تر غرمې پورې یې کار وکړ، په پټي کې یې ډول، ډول ترکارۍ وکرلې او بیا یې پولې ورته جوړې کړې.

تورپیکۍ د غرمې لپاره ورته ښه خوندوره ښوروا پخه کړې وه. د کلي زلمیانو په ګډه سره ډوډۍ وخوړه. سباوون خپلې مېرمنې ته وویل:

- ګډ کار زموږ د ټولنې ډېر ښه دود دی. زه به هم له دې وروسته د ګاونډیانو په اشرونو کې هرومرو برخه اخلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې یوځل متن ولولي او بیا دې څو تنه د ټولګي په مخ کې ولولي.
ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- یو زده کوونکي دې متن ولولي، په خپله خوښه دې څو کلمې خوښې او په جملو کې دې وکاروي.
بیا دې څو تنه زده کوونکي خپلې لیکل شوې جملې د ټولګي په مخ کې ولولي.
- یو زده کوونکی دې په ټولګي کې د اشر یا ګډ کار د ګټو په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته متوجې وي.

- بل زده کوونکی دې د یوازې کار د وروسته پاتې کېدو په هکله خبرې و کړي او نور دې ورته غوږ ونیسي.
- څو زده کوونکي دې په خپل کلي کې د ښو دودونو او رواجونو په هکله خبرې وکړي او ښوونکی دې د خبرو په بشپړولو کې ورسره مرسته وکړي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د هغه ګډ کار په هکله چې په کور، ښوونځي او یا په کوم بل ځای کې یې تر سره کړی وي، څو کرښې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملګري ملتونه

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د ملګرو ملتونو پېژندل او د ملګرو ملتونو د دندو په اړه معلومات ترلاسه کول.

پوښتنې

- آیا ویلای شئ چې ملګري ملتونه څه ډول سازمان دی؟
- د ملګرو ملتونو د سازمان اصلي موخه څه ده؟

ملګري ملتونه یو نړیوال سازمان دی. د دغه نړیوال سازمان موخه داده چې په نړۍ کې د کړکېچونو او شخړو د مخنیوي لارې چارې برابرې کړي.

د بېلابېلو هېوادونو تر منځ د پوهاوي، مرستو او سوله ییز ژوند د لارو چارو په برابرولو کې مرسته وکړي.

دغه راز په وروسته پاتې هېوادونو کې د ښوونې، روزنې د تاریخي ودانیو، روغتیا، خوراکي موادو او د ماشومانو په روزلو او نورو برخو کې مرستې کوي. دا سازمان بېلابېلې څانګې لري چې یوه یې د یونیسف څانګه ده . یونیسف د ماشومانو او ځوانانو د ښوونې او روزنې، خوړو، روغتیا، اوبو، درمل ورکولو او نورو برخو کې مرسته کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې یوځل لوست په چوپه خوله ولولي. که ستونزه وه، هغه دې په نښه کړي او بیا دې له ښوونکي څخه وپوښتي.

- زده کوونکي دې متن ولولي، څو لغتونه دې خوښ کړي، په جملو کې دې وکاروي او بیا دې څوتنه په ټولګي کې ولولي.

- زده کوونکي دې په دوو ډلو وویشل شي. (الف) ډله دې د لاندې لومړۍ پوښتنې د ځواب په هکله خپل نظرونه او د (ب) ډله دې د دویمې پوښتنې په هکله خپل نظرونه سره په شریکه ولیکي او بیا دې د هر ډلې استازی په ټولګي کې ولولي.

- یونیسف څه فعالیتونه ترسره کوي؟
- د ملګرو ملتونو سازمان د جوړېدو اصلي هدف څه شی دی؟

زده کوونکي دې د لاندې جملو تش ځایونه په مناسبو کلمو سره په خپلو کتابچو کې ډک کړي بیا د ې څوتنه په ټولګي کې ولولي.

الف: ملګري ملتونه یو .... سازمان دی.

ب: یونیسف د ماشومانو او ځوانانو .... په برخه کې مرستې کوي.

ج: د دغه نړیوال سازمان د جوړیدو اصلي موخه دا ده چې د .... مخنیوی وکړي

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د لوست مفهوم او لنډیز په خو کرښو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلوېښتم لوست

مترادفې کلمې

موخه: د متن سم لوستل، لیکل، د مترادفو کلمو په معنا او مفهوم پو هېدل او ورڅخه گټه اخیستل.

٧٨٦
مترادفه کلمه: هغه کلمه ده چې په شکل
یا بڼه کې سره توپیر لري او معنا یې سره
ورته وي، مترادفه کلمه بلل کیږي.

پوښتنې

- ستاسو په فکر کله مو مترادفې کلمې په خبرو او لیکنو کې کارولي دي ؟
- په تاسوکې څوك د مترادفو کلمو بېلگې ویلای شي؟

ښکلا او سمسور خور او ورور دي. دوی په یوه ښنه او زرغون بڼ کې خوښ او خو شحاله ناست وو. هغوی ښکلي او ښایسته کالي اغوستي وو. د بڼ په هره خوا کې خوښي او خوشحالي وه. هرې خوا ته د مرغیو چغهار، خواږه آوازونه او نارې وې. په آسمان کې بریښنا شوه. باران په اوریدو پیل وکړ. ښکلا او سمسور دواړو په ځغاستو او منډو ځانونه کور ته ورسول.

مترادفې کلمې: هغه کلمې دي چې په شکل یا بڼه کې سره توپیر لري او معنا یې سره ورته وي، مترادفه کلمه بلل کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې متن یو ځل په چوپه خوله ولولي. بیا دې ځوتنه په ټولګي کې پورته شي او په وار سره دې نوی لوست ولولي. که ستونزه وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- لاندې جملې دې په خپلو کتابچو کې ولیکي او تر مترادفو کلمو لاندې دې کرښه وکاږي.

- انسان چې روغ او جوړ وي، ښه کار کولای شي.
- زرغونه د آزموینې په تېرولو ډېره خوشحاله او خوښه ښکاري.
- زموږ ښوونکي پاك او سپېڅلي خلك دي.

- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې د متن مترادفې کلمې وښیي او نور دې ورته ځیر شي.

- څو زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې څو مترادفې کلمې ولیکي او څو تنه دې په ټولګي کې ولولي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې څو مترادفې کلمې په خپلو کتابچو کې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځلوېښتم لوست

پر حیواناتو زړه سوی

موخه: د متن لوستل، لیکل، پر حیواناتو زړه سوی او ورسره مرسته کول.

پوښتنې

-پر حیواناتو موکله زړه سوی؟

- ستاسو په فکر حیوانات موږ ته څه ګټې رسوي؟

الله ﷻ ډول، ډول حیوانات او الوتونکي پیدا کړي دي .ځینې په هوا کې ځینې په ځمکه او ځینې په اوبو کې ژوند کوي. ځینې هم په وچه او اوبو دواړو کې ژوند کو ي.

له یو شمېر حیواناتوڅخه بېلا بېلې ګټې اخیستل کېږي. د بیلګې په توګه : له پوستکو، غوښو او شیدو څخه یې ګټې اخلو او زموږ د خوړو ارزښتناکه برخه جوړوي.

پر حیواناتو باید زړه سوی ولرو، هغوی ونه ځوروو. د ناروغۍ درملنه یې وکړو په غذا او ساتلو کې یې زیار وباسو..

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپه خوله ولولي او بیا دې څوتنه په ټولګي کې ولولي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي .

- زده کوونکي په دوو ډلو وویشئ .

لومړۍ ډله دې د ځنګلي حیواناتو نومونه په شریکه چې له پوستکو څخه یې کار اخیستل کیږي او بیا دې د خپل استازي په واسطه ولولي.

دویمه ډله دې د ځنګلي حیواناتو نومونه ولیکي چې له شیدو څخه یې ګټه اخیستل کیږي.

بیا دې د هرې ډلې استازی د ټولګي په مخ کې ووایي.

- یو زده کوونکی دې د ځنګلي حیواناتو نومونه واخلي چې په ځمکه او اوبو کې ژوند کولای شي.

- یو زده کوونکی دې د اهلي حیواناتو نومونه واخلي او بل دې د ځنګلي د ګټو په اړه خبرې وکړي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې په خپلو کتابچو کې ولیکي چې پر حیواناتو څرنګه زړه سوی وکړو او په بل درسي ساعت کې دې خپلو ټولګیوالو ته واوروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شیدو کې د اوبو ګډول

موخه: د متن لوستل، لیکل، زده کوونکي په دې پوهول چې په شېدوکې اوبه ګډول لويه ګناه ده او بايد ترې ډډه وشي.

پوښتنې

- ستاسو په نظر د شېدو په پلورلو کې د اوبو ګډول ښه عمل دی؟
- څه فکر کوئ چې د شېدو خوړل وجود ته څه ګټې لري؟

حضرت عمر رضي الله عنه به د عادت له مخې د مدينې منورې په کوڅو کې د شپې ګرځېده. يو آواز يې تر غوږو شو چې يوې ښځې خپلې لور ته وويل، لورې! په دې شيدو کې لږې اوبه ګډې کړه چې ډېرې پيسې پرې وګټو او څه کار به مو پرې روان شي، خو لور يې مخالفت وکړ.

لور ورته وويل: حضرت عمر رضي الله عنه په شيدو کې له اوبو ګډولو څخه منع کړې يو.

مور ورته وويل: اوس، خو دلته څوک نشته.

لور ورته وويل: که عمر رضي الله عنه نشته، خدای جل جلاله خو شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په مناسب غږ ولولي، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- زده کوونکی دې په وار سره له متن څخه یو بل ته د یوې جملې املا ووایي او پر تختې دې ولیکي. بیا دې بل زده کوونکی د هغې جملې تېروتنه اصلاح کړي، پاتې نور زده کوونکي دې همدا فعالیت تر سره کړي.

- لاندې پوښتنو ته دې ځوابونه ورکړي او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي. وروسته دې څو کسه په ټولګي کې خپل ځوابونه ووایي.

- ښځې ولې په شیدو کې اوبه ګډولې؟
- د دې لوست اصلي مطلب څه شی دی؟
- مورږ باید په پلورلو کې څه شی په پام کې ونیسو؟

- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې په وار سره د لوست د مفهوم په هکله خبرې وکړي.

- زده کوونکي دې د (مخالفت، شپې، ګډې او منع) کلمو ته په خپلو کتابچو کې جملې جوړې کړي. او بیا دې څو تنه خپلې جوړې کړې جملې په لوړ آواز ولولي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کورونو کې د لوست مفهوم په خپلو کتابچو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دري څلوېښتم لوست

د ښو خبرو اړتیا

موخه: د متــن لوستل، لیکل، د ښو خبرو زده کول او ښې خبرې کول.

پوښتني

- په تاسو کې به څوک د ښو خبرو په ګټو خبرې وکړي؟
- که د چا ښې خبرې زده نه وي، څه زیان به ورته ورسېږي؟

هر چاته لازمه ده چې ښې خبرې زده کړي او ورڅخه ګټه واخلي.
ښې خبرې دا دي چې په هغوکې داسې کلمې و کارول شي چې پکې د چا بې احترامي ونشي او هر چاته له درناوي سره د خپلې موخې یادونه وشي.
د خبروکوونکي باید په ساده الفاظو او د ښو جملو په جوړولو سره داسې خبرې وکړي چې د مقابل لوري له سویې او درناوي سره برابرې وي.
هر څوک باید د خبرو کولو ځای او وخت وپېژني او په درناوي سره خپلې خبرې پای ته ورسوي.
په خبرو کې داسې کلمې ونه کاروي چې په چا باندې بدې ولګېږي او زړه یې ور څخه بد شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- ټول زده کوونکي دې متن یو ځل په چوپه خوله ولولي او بیا دې څو تنه وروسته په مناسب آواز ولولي، که اړتیا وه، ښوونکی دې ورسره مرسته وکړي.

- یوزده کوونکی دې بل زده کوونکي ته د لوست یوه کرښه د املا په توګه ووایي او هغه دې پر تختې ولیکي. بل داوطلب زده کوونکی دې د هغه تېروتنې په نښه کړي.

- یو زده کوونکی دې د ښو خبرو کولو د ګټو په هکله خبرې وکړي، بل زده کوونکی دې د بدو خبرو کولو د زیانونو په هکله خبرې وکړي.

- څو زده کوونکي دې د لوست متن په مناسب غږ ولولي او نور دې د هغو تېروتنو ته ځیر او ورته دې اصلاح کړي.

- زده کوونکي دې په خپل زړه له متن څخه څو کلمې وټاکي او هغه دې په جملو کې وکاروي او بیا دې په ټولګي کې ولولي. نور دې ورته غوږ ونیسي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د ښو خبرو د اړتیا په هکله څو کرښې ولیکي او بیا دې په بل درسي ساعت کې په ټولګي کې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور څلوېښتم لوست

وچې او تازه مېوې

موخه: د متن لوستل، ليکل، د وچو او تازه مېوو پېژندل ا و د هغو په ګټو پوهېدل.

پوښتنه

-ستاسو په فکر په پورته عکس کې څه شی ليدل کيږي؟

زموږ د هېواد په مرکز او ولايتونو کې د ډول ډول، مېوو ونې او باغونه شته چې ډېره اندازه تازه او وچې مېوې ترې لاسته راځي. تازه او وچې مېوې هم د هېواد په دننه کې خوړل کيږي او هم بهرنيو هېوادونو ته لېږل کيږي، لکه: منې، انګور، انار، بادام، پسته، جنغوزي، کشمش او داسې نور. له دې لارې زموږ هېواد او خلکو ته ګټې رسيږي.

تازه او وچې مېوې وجود ته ډېرې ګټې رسوي. د مېوو په خوړلو سره وجود تقويه او د ناروغيو په مقابل کې د وجود مقاومت زياتوي.

موږ بايد په خپلو ځمکو او د کورونو په حويليو کې ميوه لرونکي ونې هم کښېنوو او ښه ساتنه يې وکړو چې په ډېره اندازه مېوې ترې لاسته راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په خپله ولولي او بیا دې څوتنه د ټولګي په مخ کې ولولي.
ښوونکی دې ورته وخت ورکړي چې د ستونزمنو کلمو او جملو پوښتنه وکړي.
- زده کوونکي دې په دوو ډولو ووېشل شي. یوه ډله دې په خپل منځ کې د تازه مېوو نومونه او بله ډله دې د وچو مېوو نومونه ولیکي. بیا دې هر استازی د ټولګي په مخ کې ولولي.
- یو زده کوونکی دې د څو وچو او تازه مېوو نومونه پر تختې ولیکي. نور زده کوونکي دې نومورې نومونه له تختې څخه په خپلو کتابچو کې ولیکي او په جملو کې دې وکاروي او بیا دې څوتنه په ټولګي کې ولولي.
- څو زده کوونکي دې په ټولګي کې د مېوو د ګټو په هکله خبرې وکړي او نور دې ورته غوږ ونیسي او که څوک د مېوو د ګټو په هکله نورې خبرې کولای شي، وخت دې ورکړل شي.
- یو زده کوونکی دې د لوست د مفهوم او موخې په هکله رڼا واچوي، بل زده کوونکی دې د هغه خبرې بشپړې کړي.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د خپلې سیمې د مېوو نومونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه څلوېښتم لوست

ملي یووالی

موخه: د متن لوستل، لیکل او د یووالي په ارزښت او ګټو پوهېدل.

پوښتنې

- ستاسو په نظر به یووالی کومې ګټې ولري؟
- که د یوه هېواد د خلکو ترمنځ ملي یووالی نه وي څه زیان به ولري؟

په کور، ټولګي، ټولنه او هېواد کې یووالی ډېر اړین دی. په یووالي سره د خلکو ترمنځ مینه او ورور ولي زیاتېږي او د خلکو ترمنځ بې اتفاقي له منځه ځي. الله جل جلاله هم په یووالي باندې امر کړی دی. په یووالي سره هېواد پر مختګ کولای شي او د ټولنې د سوکالۍ او نېکمرغۍ لپاره لاره هوارېږي، نو باید موږ ټول هېوادوال د خپل هېواد د ودانولو لپاره یو بل ته په مینه لاسونه ورکړو او د نفاق مخه ونیسو.

فعالیتونه

زده کوونکي دې یوځل متن په چوپه خوله ولولي او بیا دې خو تنه په ټولګي کې په مناسب غږ ولولي.
- زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي. یوه ډله دې په خپل منځ کې د ملي یووالي د ګټو په هکله او بله ډله دې په یوه ټولنه کې د ملي یووالي د نشتوالي د زیانونو په هکله خپل نظرونه شریک کړي او د خپل استازي په واسطه دې ولیکي او بیا دې په ټولګي ولولي.
- یو زده کوونکی دې د ملي یووالي کلمه پر تختې ولیکي، نور زده کوونکي دې د هغو د ګټو په هکله خپل نظرونه ووایي او خبرې دې پرې وکړي.

زده کوونکي دې د لاندېنیو جملو تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړي.
- په .... سره د خلکو تر منځ مینه او ورور ولي زیاتیږي.
- په یووالي سره د هېواد .... ته دوام ورکولای شو.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په کور کې د لوست په مفهوم باندې څو کرښې ولیکي او په بل درسي ساعت کې دې ولولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساده او مرکبې کلمې

موخه: د متن سم لوستل، ليکل، د ساده او مرکبو کلمو پېژندل او په جملو کې يې کارول.

پوښتنې

- په تاسو کې به څوك ووايي چې ساده کلمه څه ډول وي؟
- له تاسو څخه به څوك د مرکبې کلمې يو مثال ووايي؟

ساده کلمه: هغه کلمه ده چې له يوې واحدې کلمې څخه جوړه شوې وي،
لکه: کتاب، قلم، زړه، خندا

مرکبه کلمه: هغه کلمه ده چې له دوو او يا زياتو کلمو څخه جوړه شوې وي،
لکه: کتابتون - پرهارپاڼه - سپين بولدک - جلال آباد - نوی ښار - گلخانه - پکتيا کوټ - ميدان ښار

په کلي کې ژوند:

په اوړي کې د کلي باغونه ښکلي او خوندورې مېوې لري. بريالی د رخصتيو په ورځو کې له خپل پلار سره ميدان ښار ته ځي، هلته د خپل باغ په گلخانه کې له پلار سره کار کوي. د راتگ په وخت کې له خپل باغ څخه د خپلې مور لپاره مڼې، ناک او زردآلو راوړي.

په کلو کې ژوند خوند کوي. ځکه د کلي چاپېريال سمسور وي او د خلکو گڼه گوڼه هم زياته نه وي، باغونه او شنه چمنونه پکې وي چې انسان يې له ليدلو څخه خوند اخلي. په کلو کې ښځې له خپلو مېړونو سره د کرنې په چارو کې پوره مرسته کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیتونه

- زده کوونکي دې متن په چوپه خوله ولولي او بيا دې ځو زده کوونکي په مناسب غږ په ټولګي کې ووايي او ښوونکی دې د هغوی د ستونزو لارښوونه وکړي
- زده کوونکي په دوو ډلو وويشئ. (الف) ډله دې له ياده ځو مفردې کلمې وليکي او (ب) ډله دې ځو مرکبې کلمې وليکي او دواړه ډلې دې نوموړې کلمې په جملو کې وکاروي او بيا دې د هرې ډلې استازي د ټولګي په مخ کې هغه ولولي.
- يو زده کوونکی دې په خپله خوښه بل زده کوونکي ته ځو مفردې کلمې ووايي او هغه دې پرتختې باندې وليکي او په جملوکې دې وکاروي، نور دې د هغه تېروتنې وښيي.
- يو زده کوونکی دې د کتاب له مخې متن ووايي، نور دې ورته غوږ شي بيا دې بل زده کوونکی د ويل شوی متن مفهوم له ياده ووايي.
- زده کوونکي دې په لاندې جملو کې هغو کلمو ته ځير شي چې په هغوکې مرکبې کلمې راغلي وي، په ټولګي دې ووايي.

۱- د مزار شريف پوهنتون يو ښکلی کتابتون لري. ۲- سپين بولدک د کندهار په ولايت کې دی. ۳- په جلال آباد کې د نارنجو ونې ډېرې دي. ٤- زما ورور په نوي ښار کې اوسيږي.
٥- د حبيب کور په ګلخانې کې دی. ٦- پرهار پانه د يوه بوټي نوم دی.

کورنۍ دنده

لاندې مرکبې او مفردې کلمې په جملوکې وکاروئ.

(سپين ګل - ګل غوټۍ - مور - کلی - بڼ - کار - پلار - وزير اکبر خان - ميوند واټ)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library